

Notariaat magazine

maandelijks informatie- en opinieblad
voor en over het notariaat

editie 6 | juni 2013 | jaargang 13

*Voortgang
project financiële
bescherming ouderen*

8

*Interview met
nieuwe hoofdbewaarder
Kadaster*

12

*Symposium
Stichting, vereniging
en coöperatie*

26

Toegevoegd notaris

Geen eindstation

KNB

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Sdu UITGEVERS

Ontdek de snelste desktopprinters ter wereld.¹

Nieuw: de HP Officejet Pro X serie. Tot tweemaal zo snel als een laserprinter en tot de helft goedkoper per pagina.

HP zet de nieuwe standaard voor zakelijk printen. In de modus 'algemeen kantoorgebruik' print de nieuwe HP Officejet Pro X serie tot 70 pagina's van professionele kwaliteit per minuut. En dat terwijl de kosten per pagina tot 50% lager liggen dan die van kleurenlaserprinters.^{2,3}

Allemaal dankzij de revolutionaire HP PageWide-technologie. Ervaar nu zelf de voordelen.

Koop een HP Officejet Pro X via het HP Buy & Try programma. Bent u niet overtuigd, dan neemt HP de printer terug!

Maak gebruik van deze actie bij de onderstaande partners van HP.

De nieuwe HP Officejet Pro X

¹ Guinness World Records®-record gevestigd met de modellen HP X551dw en X576dw voor de snelste tijd waarin een kleurendesktopprinter 500 vel kan printen, 6 april 2012; gecontroleerd en geverifieerd door wirthconsulting.org. Testdocumenten ISO 24734 uit testbestand met vier voorbeeldpagina's in de snelste kleurenmodus voor alle producten. Concurrerende printers: onder andere kleurenlaser- en kleureninkjetdesktop-MFP's <€1000 en -printers <€800, maart 2012. Meer informatie op guinnessworldrecords.com.

² Vergelijking gebaseerd op gepubliceerde specificaties van de fabrikant van de snelst beschikbare kleurenmodus per maart 2012. Inclusief kleurenlaser-MFP's <€1000 en kleurenlaserprinters <€800 leverbaar in maart 2012 op basis van marktaandeel van IDC Q1 2012 en HP-tests in snelste kleurenmodus. Testbestand ISO 24734 met vier voorbeeldpagina's. Meer informatie: hp.com/go/printerclaims.

³ Kosten per pagina (KPP) zijn gebaseerd op de meerderheid van de kleurenlaser-MFP's <€1000 exclusief btw en kleurenlaserprinters <€800 exclusief btw per maart 2012. Ga voor meer informatie naar www.hp.com/eu/officejetprox.

⁴ Actie geldig van 15 april t/m 30 juni 2013. De deelnemer kan zich binnen 20 kalenderdagen na aankoopdatum registreren voor de deelname aan dit Buy & Try programma via www.hp.nl/buyandtry.

HP houdt een administratie- en gebruiksvergoeding à € 20,00 voor elke geretourneerde printer in. Kijk voor de volledige actievoorwaarden op hp.nl/buyandtry.

© Copyright 2013 Hewlett-Packard Development Company, L.P.

CIB Centraal InkoopBureau

Dé kantoorspecialist voor notarissen

Notarieel aktepapier van het CIB:

- Nergens voordeliger
- Verkrijgbaar in kwaliteitsoorten Eminent en Confident
- Conform de door de KNB opgestelde regels en verordeningen
- NEN2728-gecertificeerd voor duurzaam archiveren
- Het best beveiligde papier in zijn soort
- Vandaag vóór 14:00 uur besteld, morgen in huis

Het notarieel aktepapier van het CIB is het best beveiligde papier in zijn soort:

- Gecentreerd watermerk met het logo van de KNB.
- Als enige in de markt optisch "dood" papier als extra beveiliging: het document licht bij aanstraling met Ultra Violet (UV)-licht niet op. Als (een gedeelte van) het document toch oplicht, kan dit een aanwijzing zijn dat er in de tekst iets veranderd is. Een vals of vervalst document zal dan ook onmiddellijk opvallen.

Bel ons nu voor een gratis proefpakket en oordeel zelf: 079 36 38 400

*'Er speelt zo
ongelofelijk veel'*

8 Wees als notaris proactief

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) werkt met verschillende partijen samen om financieel misbruik van ouderen te voorkomen en te bestrijden. Alle betrokkenen zijn enthousiast over de tot nu toe bereikte resultaten.

12 'Je moet je tarieven kunnen uitleggen'

'Het is natuurlijk niet leuk als de tarieven van het Kadaster omhoog gaan, wanneer je zelf moet minderen', zegt Wilma van der Bruggen. Als nieuwe hoofdbewaarder van het Kadaster begint zij binnenkort aan een kennismakingstournee langs enkele notariskantoren. 'Ik wil graag weten wat er leeft.'

Beroeps- en praktijkuitoefening

- 31 'Notarissen mogen tien jaar lang ontzette notarissen niet in dienst nemen'
- 32 Verplichte collectieve excedentverzekering mag niet
- 33 KNB en VMSN positief over initiatiefwetsvoorstel mediation
- 33 KNB Cursusagenda
- 34 Commissie protocollen gaat oplossingen aandragen
- 34 Close up: Corinne Elgers-van Elleswijk
- 35 Overgang registratie ligt op schema

Verder in dit nummer

- 6 Nieuws
- 14 Onderzocht: Executoriale verkoop onroerende zaken door hypotheekhouder
- 15 Column Nora van Oostrom-Streep
- 16 Genoeg uitdagingen voor ECH
- 19 Mijn eerste waarneming: Rogier Lukas
- 24 Vragen staat vrij over het AOW-gat
- 28 En verder: Anne-Marie Smelt
- 30 Specialisten
- 31 Column Franc Wilmink
- 36 Tuchtrecht
- 38 Personalia
- 38 Kanocolumn

20 Eerste toegevoegd notarissen beëdigd

In mei zijn zeven toegevoegd notarissen aangewezen door staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie. Allen staan te popelen om aan de slag te gaan, want je hoeft niet langer met waarnemingen te schuiven, wordt door cliënten beschouwd als notaris en hebt een springplank naar het notaris-ondernemer zijn. *Notariaat Magazine* sprak met vier van hen. Geen van hen beschouwt het toegevoegd notariatschap als eindstation. Het is eerder een tussenstop.

26 Rechtsvormen in beweging

Samen met vrienden stroom inkopen, broodfondsen voor zzp'ers, een stichting die de aandelen van de vennootschap beheert. Stichting, vereniging en coöperatie zijn weer hip. De hoogste tijd dus om de ontwikkelingen rond deze rechtsvormen op een rijtje te zetten. Tijdens het symposium Stichting, vereniging en coöperatie wordt bovendien een nieuw handboek gepresenteerd.

OP DE COVER

Michelle van Zanten (Van Doorne), een van de eerste toegevoegd notarissen, vertelt op pagina 20 over haar motieven om toegevoegd notaris te worden.

Notariaat Magazine
editie 6, juni 2013

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.400 notarissen en 1.850 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111
fax: 070 3621749

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Clemens van Gessel (correctie),
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knb.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Roel Ottow, Tatiana Scheltema, Jolanda aan de Stegge, Arnold Veilbrief

Redactieraad: Hans Willem Heetebrij, Kees Louwerens, Maarten Meijer (voorzitter), Hens Meengs, Ariën Nielsen, Nora van Oostrom-Streep, Mariska Verkooijen en Teska van Vuren

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: DeltaHage
grafische dienstverlening, Den Haag

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 107,95 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sales & Services, Gerrit Kulsdom Postbus 2317, 1620 EH Hoorntelefoon: 0229 211211, fax: 0229 270404
e-mail: administratie@salesandservices.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Mr. Rally voor het goede doel

Op 14 september vindt voor de derde keer de Mr. Rally plaats. Het evenement is gericht op zowel beginnende als ervaren rallyrijdende juristen en kent ook een recreativerit. De rally wordt gereden ten bate van Lawyers for Lawyers, de organisatie die zich wereldwijd inzet voor onderdrukte advocaten.

De rally voor juristen in Nederland voert dit jaar vanaf Zeist via de zuidelijke Veluwe naar Brummen waarna weer westwaarts wordt gereden om te finishen in Bosch en Duin. Bijrijders behoeven geen jurist te zijn en meedoen kan met elk soort en type auto. Voor de rally is geen voorbereiding nodig. Meer informatie: www.mr-rally.nl.

Amsterdamse opleidingen notarieel recht samen verder

De faculteiten Rechtsgeleerdheid van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) gaan de notariële opleidingen samenvoegen. De opleiding wordt gegeven op de VU.

De UvA en de VU hebben beide een relatief kleine notariële opleiding. Deze twee opleidingen samenvoegen, is voor de onderwijsinstellingen dan ook een logische stap. Medewerkers van

Weinig verrassingen in 'Top 30 notariaat'

NautaDutilh is een plaats geklommen in de jaarlijkse 'Top 30 van het notariaat' van Novocatie.nl. Het kantoor uit Rotterdam staat dit jaar op nummer drie in de lijst. Daarmee heeft het Houthoff Buruma naar de vierde plaats gestoten. Op plaats één en twee staan net als vorig jaar Loyens & Loeff en De Brauw Blackstone Westbroek.

Het eerste pure notariskantoor op de lijst is Actus op plaats zes, op de voet gevolgd door Van Heeswijjs. In totaal staan er negen zuivere notariskantoren in de lijst, waaronder twee nieuwe toetreders: Caminada op plaats 25 en Batenburg op plaats 28.

Nationaliteitseis notarissen vervalt voor burgers EU en EER

De nationaliteitseis voor notarissen komt te vervallen, mits het gaat om burgers van de Europese Unie (EU) en de Europese Economische Ruimte (EER), zoals Noorwegen en IJsland. De Tweede Kamer heeft 16 mei het wetsvoorstel hiervoor aangenomen.

Op 12 juni 2012 ging de Eerste Kamer akkoord met een eerder wetsvoorstel om de nationaliteitseis voor notarissen te laten vallen, onder de voorwaarde dat het notarisambt alsnog beperkt moet worden tot burgers van de EU en de EER, zoals Noorwegen en IJsland. Afschaffing van de nationaliteitseis in zijn geheel, zodat het notariaat in Nederland ook mogelijk zou worden voor nationaliteiten uit de hele wereld, vond de Eerste Kamer te ver gaan. Op basis hiervan heeft de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie vervolgens een gewijzigd wetsvoorstel ingediend. In een aparte brief heeft hij nog aangegeven dat personen die niet de nationaliteit van een EU- of EER-land bezitten, niet tot notaris kunnen worden benoemd, ook al beschikt men over een EG-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen.

De nationaliteitseis voor notarissen komt te vervallen, mits het gaat om burgers van de EU en EER, zoals Noorwegen en IJsland

Award voor nieuw kantoorpand Dirkzwager

Het kantoorpand 'Bordelaise' van Dirkzwager Advocaten & Notarissen in Arnhem is onderscheiden met de Vastgoed Award 2013 van de stadsregio Arnhem-Nijmegen. De Vastgoed Award is een publieksprijs. Het zijn de genodigden van de netwerkbijeenkomst 'De Vastgoedrapportage' die bepalen wie de prijs in ontvangst mag nemen.

| FOTO Muhr. Ron Steemers

Stevige Latijnse weerklink'

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie gaat **Maarten Meijer**, notaris in Amsterdam, voordragen als kandidaat voor het presidentschap van de Commission d'Affaires Européennes (CAE). Dit is de commissie van Europese Latijnse notariaten van het wereldomspannende UINL. Meijer is sinds 2008 al vicepresident van de CAE. Als het aan de notaris ligt, wordt er de aankomende jaren meer aandacht besteed aan de inhoud van het beroep.

President van de CAE, dat is een hele klus!

'Ik ben al vicepresident van de CAE, dus dan is het presidentschap een logische volgende stap. Als voorzitter kun je toch meer leiding aan zaken geven. Gelukkig kun je veel vanuit huis doen. Maar je moet niet bang zijn om af en toe een avond of weekend te werken of naar een ander land af te moeten reizen. Het is allemaal een kwestie van plannen.'

Wat ga je veranderen als je president wordt?

'Ik wil dat er meer aandacht komt voor de inhoud van het beroep. Dat kan door bijvoorbeeld tijdens de halfjaarlijkse congressen een lezing voor notarissen uit dat land te organiseren. Die bijeenkomsten kunnen mijns inziens minder ceremonieel. Daarvoor in de plaats moet er een praktische en laagdrempelige manier van gedachte-uitwisseling komen. Dat maakt de hele organisatie ook meteen een stuk effectiever.'

Waarom is de CAE zo belangrijk?

'Het verbindt alle Europese Latijnse notariaten in Europa zodat er een Latijns tegenwicht richting de *common law*-landen is. Natuurlijk is de CNUE het belangrijkste orgaan. Dat staat in contact met de Europese Unie. Maar het is ook belangrijk om een stevige Latijnse weerklink te geven. En dat kan Nederland heel goed. Wij staan als klein land meer open voor andere geluiden. Dat is een vruchtbare attitude binnen de organisatie. Veel beter dan alleen maar preken voor eigen parochie.'

Hoe groot is de kans dat je president wordt?

'Dat gaat nog spannend worden. Er zijn nog meer kandidaten dus de race is nog lang niet gelopen. Als ik het niet word, hoop ik dat ik wel weer wordt benoemd tot vicepresident.'

Wat kunnen Nederlandse notarissen doen om jouw kansen te vergroten?

'Eigenlijk niks! Ik zal zelf de andere landen een briefje sturen dat ik mijzelf kandidaat stel. Verder kan KNB-voorzitter Franc Wilmink een goed woordje voor mij doen en daar blijft het dan bij. Het blijft spannend. In oktober of november weten we meer.'

Geen rol voor notaris bij nieuw voorstel energielabel

In het nieuwe voorstel voor het energielabel is geen rol meer weggelegd voor de notaris. Dit blijkt uit een brief en de toelichting van minister Stef Blok voor Wonen en Rijksdienst aan de Tweede Kamer. De minister wil dat huiseigenaren in de toekomst zelf via het internet kenmerken voor het energielabel kunnen invullen. Bij een daadwerkelijke verkoop worden deze gegevens door een deskundige getoetst.

Blok wil binnenkort met dit plan naar Brussel gaan. In verband met de Europese richtlijn is Nederland namelijk verplicht de invoering

De minister wil dat huiseigenaren in de toekomst zelf via het internet kenmerken voor het energielabel kunnen invullen

van het energielabel/energieprestatiecertificaat te bevorderen. Als Nederland dit niet snel doet, kan het een boete krijgen die op kan lopen tot 90 miljoen euro per jaar, aldus Blok.

NIEUW PLAN

De Tweede Kamer stemde in november tegen het eerste wetsvoorstel Wet kenbaarheid energieprestatie gebouwen (33124). Van de 150 Kamerleden waren er 89 tegen het energielabel en de bijbehorende sanctie die ervoor zorgt dat notarissen bij het ontbreken van een energielabel dienst moeten weigeren. Hierdoor moet de minister met een nieuw plan komen. Als het aan Blok ligt, wordt het nieuwe plan in de loop van 2014 besproken in de Tweede Kamer.

Ondertussen op Twitter

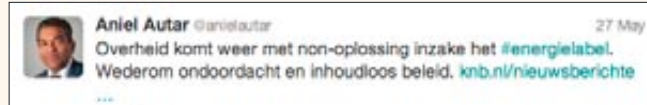
Op de sociale media is veel kritiek op het nieuwe plan van minister Stef Blok. Er zou nog veel schimmigheid zijn over het energielabel. Het nieuwe plan zou een wassen neus zijn en niemand zou er warm voor lopen. Toch zijn er verschillende organisaties die een vereenvoudiging van het energielabel wel zien zitten. De Tweede Kamer is kritisch over het nieuwe energielabel, maar de minister gaat voorlopig toch verder met zijn plan. Wordt vervolgd!

#Socialmedia

Geertjan Sarneel
(notaris)
@GeertjanSarneel

Daan Keij (Nederlandse
Vereniging van Makelaars)
@daankeij

Aniel Autar
(notaris)
@anielautar

Rogier Spoel (branche-
vereniging VBO makelaars)
@rogierspoel

Financiële
bescherming
ouderen

Wees als notaris proactief

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) werkt met verschillende partijen samen om financieel misbruik van ouderen te voorkomen en te bestrijden. Alle betrokkenen zijn enthousiast over de tot nu toe bereikte resultaten.

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Okapi & Truus van Gog

De KNB-werkgroep 'Financiële bescherming ouderen' heeft hard gewerkt. Nauwelijks acht maanden na de oprichting wordt de brochure 'Wie geeft u het vertrouwen?' breed verspreid door Nederland. Het acht pagina's tellende document verschaft cliënten informatie over het levenstestament, de volmacht en het testament. Er zijn twee cursussen gepland waar (kandidaat-)notarissen leren financieel misbruik van ouderen te herkennen en voorkomen en voor het najaar staat een wetenschappelijk congres over dit onderwerp op de agenda. Onder auspiciën van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) zijn verschillende partijen – notariaat, Steunpunt Huiselijk Geweld, banken, ouderenbonden, woningcorporaties – met elkaar in overleg. In het najaar gaan enkele pilots van start met als doel het financieel misbruik terug te dringen.

SLEUTELROL

Online en in print verschenen artikelen en werden dossiers aangelegd om het bewustzijn over deze materie in het notariaat te vergroten. Actieve notarissen geven lezingen over de AWBZ-regeling en het levenstestament aan ouderen in onder andere Alzheimercafé's en verzorgingshuizen. De KNB is enthousiast, niet in de laatste plaats omdat de notaris een sleutelrol kan spelen in de bestrijding van financieel misbruik van ouderen. Al is de samenwerking tussen de verschillende partijen nog pril, iedereen is blij met de vorderingen. Op het hoogste niveau weet men elkaar te vinden en dat werpt zijn vruchten af.

De Stichting Huiselijk Geweld heeft laten zien welke geraffineerde methoden daders hanteren om ouderen geld af te troggelen. Medici brachten meerdere vormen

van – tijdelijke – wilsonbekwaamheid in beeld en vertelden volgens welke stappen die kan worden getoetst. Bankmedewerkers legden uit waarom zij niet altijd uit de voeten kunnen met de notariële volmachten en tot welke problemen dat leidt en het notariaat informeerde alle partijen over de juridische aspecten rondom volmachten, het levenstestament, testaments, bewindvoering en mentorschap. Gezamenlijk worden strategieën ontwikkeld hoe het financieel misbruik van ouderen kan worden bestreden. De volgende stap zijn de pilots, waarin landelijk ontwikkelde zaken en afspraken lokaal in de praktijk worden gebracht.

Het overleg stemt de betrokkenen positief. Notaris Jan-Willem Hermans, lid van de KNB-werkgroep, stak veel op van de casussen van financieel misbruik die de medewerkers van het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) in Utrecht voorlegden. Hermans: 'Daardoor leer ik misbruiksituaties sneller te doorzien. Er zijn veel situaties waar een luchtje aan zit en die moet je leren herkennen.' Weliswaar heeft de notaris een geheimhoudingsplicht, maar als hij misbruik vermoedt, kan hij anoniem advies vragen bij het SHG.

TABOESFEER

De notaris leert van ons, maar wij ook van de notaris, zegt Marianne van der Krans, preventiemedewerker en projectleider ouderenmishandeling bij het SHG. 'Tot voor kort was het notariaat voor ons niet gemakkelijk benaderbaar, maar dankzij de campagne van het ministerie van VWS zijn we nu op hoog niveau met elkaar in overleg en worden er concrete afspraken gemaakt. Het is fijn onze juridische vragen te kunnen voorleggen. Zo was het voor ons een openbaring te horen

‘Er zijn veel situaties waar een luchtje aan zit en die moet je leren herkennen’

dat de notaris ook bij een cliënt thuis langs kan gaan om – onder vier ogen – over diens wensen te spreken.’ Het is belangrijk dat het onderwerp uit de taboesfeer komt, zegt Van der Krans, die professionals en vrijwilligers voorlicht over de signalen van financieel misbruik en hoe te handelen wanneer een situatie niet pluis is. Veel ouderen generen zich ervoor als iemand financieel misbruik van hen maakt. Ze vinden het pijnlijk het onderwerp aan te kaarten en zijn bovendien bang dat relaties worden verbroken zodra ze dat doen. Van der Krans: ‘De vraag of iemand te maken heeft met financieel misbruik wordt vrijwel altijd met nee beantwoord. Je kunt er beter wat omheen vragen omdat misbruik zo’n beladen term is. Als iemand wel eens geld mist, zal diegene dat niet meteen definiëren als misbruik. Dus moet je andere vragen stellen, zoals: “Komt het wel eens voor dat er minder geld op uw rekening staat dan u dacht?” Of: “Voelt u zich onder druk gezet om mensen geld te geven?”’

Soms lijkt bij de notaris de sfeer tussen ouder en kind uitstekend, maar neem als notaris toch de gelegenheid om door te vragen. Zeg bijvoorbeeld: ‘Ik wil onder vier ogen met uw vader of moeder praten, wilt u even in de wachtkamer plaatsnemen?’ Informeer naar de verhouding met die zoon of dochter. Durf te vragen: ‘Bent u zich bewust van de gevolgen van deze volmacht en realiseert u zich dat deze persoon ingrijpende financiële en medische besluiten kan nemen mocht u ziek worden?’ Regel zaken niet onmiddellijk als het niet goed voelt en zeg bijvoorbeeld: ‘Ik ga uitzoeken wat de mogelijkheden zijn’, en kom hierop terug. Soms hebben kinderen veel belang bij een erfenis of leggen ze veel nadruk op euthanasie voor hun vader of moeder. Vertel de ouder

dat hij een externe bewindvoerder kan aanstellen en daarvoor ook bij jou als notaris terecht kan. Realiseer je wel dat daar zorg aan vast zit en – wil je dat goed doen – je een paar keer per jaar een gesprek met die cliënt voert.

TIPS

Het SHG geeft haar cliënten tips om financieel misbruik te voorkomen. Hulp nodig bij het pinnen? Zorg voor een aparte rekening waar niet veel geld op staat. Bespreek met de bank dat je pinlimiet verlaagd wordt, want heb je voor een aankoop meer geld nodig, dan is één telefoontje naar de bank voldoende om een hoger bedrag te kunnen opnemen. Kies geen en/of-rekening met een kind, want dat leidt tot afhankelijkheid en er is geen controle. Bovendien is een en/of-rekening niet eenzijdig te herroepen, zoals bij een volmacht.

LEVENSTESTAMENT

Veel ouderen kunnen op een zeker moment hun eigen zaken niet meer goed regelen. Of daar nou ziekte, dementie of immobiliteit aan ten grondslag ligt, belangrijk is om je daar niet door te laten overvallen, maar materiële en immateriële zaken vroegtijdig op papier te zetten en bewindvoerders te kiezen voor als het zover is. Wie eenmaal wilsonbekwaam is, kan juridisch gezien niets meer regelen en met een levenstestament kunnen mensen veel ellende voorkomen. In samenwerking met de Vereniging voor Estate Planners in het Notariaat (EPN) en VIA-artsen (Vereniging van Indicerende en Adviserende Artsen) is onlangs het protocol wilsbekwaamheid geactualiseerd. Alle betrokkenen vinden het levenstestament een mooi product waarmee de oudere zijn autonomie kan behouden. Lezingen hierover in het land laten zien

Nu is er de *BNApp!*

BNA Bureau Notariaat & Advocatuur Meesters in accountancy

Accountancy is ons vak, het notariaat ons specialisme

BNA is in 1987 als administratiekantoor voor het notariaat begonnen. Nu ruim 25 jaar later zijn wij uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Bureau Notariaat & Advocatuur is:

- Financiële administratie
- Fiscaal advies & aangiften
- Bedrijfsvergelijking
- Managementinformatie
- Jaarrekening & advies
- Salarisadministratie
- Hulp bij ontslagprocedures
- Opvolging & ondernemingsplannen

Wij helpen u graag bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is. Wij zijn uw Branche-Accountant!

Oude Utrechtseweg 26-28, 3743 KN Baarn
Postbus 1008, 3740 BA Baarn

T: 035 693 64 44
F: 035 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

Wie zorgt er straks voor Pietje?

Nadenken over het moment dat u er niet meer bent... Dat is niet leuk en vaak heel emotioneel. Wat gebeurt er met uw nalatenschap; gaat die naar uw nabestaanden of kiest u voor een goed doel? Maar ook: wie zorgt er straks voor uw huisdier?

Onze medewerkers zijn niet alleen deskundig op het terrein van praktische regelingen, maar ook beschikbaar voor een goed gesprek over uw zorgen en twijfels en, zo u wilt, over geloofsvragen.

Bel ons als u een persoonlijk advies wilt voor uw unieke situatie.

Stichting Leger des Heils, Afd. Nalatenschappen
Postbus 3006, 1300 EH Almere
Tel.: (036) 539 81 62 • fw&m@legerdesheils.nl
www.wiezorgterstraksvoorpietje.nl

Testament en nalatenschap planning
Afwikkeling erfenis in Spanje
Juridische en fiscale begeleiding
bij aan- en verkoop van onroerend goed

SERVITUR S.L.

Ana Pascual
Ed Richelle
Carlos Savenije

Bezoekadres:

Edificio SERVITUR
(El Planet 7)
Ctra. de Finestrat
(rotonde kruising CV758 en CV70)
03502 BENIDORM (Alicante)

Correspondentie adres:

Apartado de correos 216
03508 BENIDORM
(Alicante) Spanje

Telefoon: (+34) 96 585 0891
Telefax: (+34) 96 586 6988
E-mail: servitur@servitur.es
Internet: www.servitur.eu

▶▶ dat daar veel belangstelling voor is. Ouderen zijn ervan doordrongen dat zij over hun toekomst moeten nadenken, al is het maar omdat de zorgkosten explosief stijgen en ouderen langer zelfstandig zullen wonen waardoor zij afhankelijker worden van hun directe omgeving. Hoe wil ik oud worden en hoe ga ik dat zo goed mogelijk regelen? Aan wie wil ik mijn materiële en immateriële zaken overdragen voor het geval ik wils- onbekwaam word? Dat hoeft geen kind te zijn, dat mag ook een vriendin zijn of een externe toezichthouder. Wanneer een cliënt zijn financiën overdraagt aan een van zijn kinderen, is het verstandig als de notaris hem erop attent maakt voor extern toezicht te zorgen of te regelen dat die zoon of dochter daarover ook verantwoording aflegt aan anderen.

CONTACT

Senior jurist bij Rabobank Nederland, Nienke Boomsma, vindt het waardevol dat verschillende instanties samen het financiële misbruik van ouderen aanpakken. 'Partijen weten van elkaar niet altijd goed wat ze doen en waarom ze bepaalde dingen niet doen. Zo kwam ik erachter dat men veronderstelde dat wij als bank de rekeningen van ouderen permanent zouden kunnen monitoren om afwijkende opnames te kunnen ontdekken. Zoiets is onmogelijk wanneer je als bank zes miljoen rekeninghouders hebt. Bovendien, wat is precies

afwijkend gedrag? Wel kunnen we een rekening monitoren als een medewerker stuit op fraudesignalen of als de familie ons vraagt om op te letten. Als we het niet vertrouwen kunnen we besluiten geen zaken meer te doen met een gevolmachtigde.'

Evenals voor het notariaat geldt voor de bank een geheimhoudingsplicht. Van zomaar informatie doorspelen kan geen sprake zijn, daar zijn strenge regels voor. Boomsma: 'Het is belangrijk om als lokale bank en lokale notaris contact met elkaar te hebben zodat je elkaar gemakkelijk weet te vinden als dat nodig is. Bijvoorbeeld ook als een cliënt bijzondere wensen heeft ten aanzien van het gebruik van zijn bankrekeningen door de gevolmachtigde. Overleg vooraf voorkomt latere problemen. Het is handig als de betrokken lokale organisaties weten bij wie ze moeten zijn wanneer er signalen zijn van financieel misbruik. Wie kun je dan benaderen? Zorg er andersom als notaris voor dat maatschappelijke organisaties weten wie ze bij jou op kantoor moeten hebben als ze tegen misbruik van ouderen oplopen.'

LAGE DREMPEL

In z'n algemeenheid geldt: Zorg voor een lage drempel. Verschuil je niet achter wet- en regelgeving omdat je een geheimhoudingsplicht hebt. Wees liever proactief en ga ermee aan de slag, zelfs als je nog niet weet hoe je het moet oplossen.

Lokaal kan de notaris een spilfunctie vervullen in het bestrijden van financieel misbruik van ouderen. Daar komt zijn vertrouwenspositie optimaal tot zijn recht. Hij doet er goed aan het initiatief te nemen om partijen bij elkaar te brengen. De pilots zullen over een tijdje laten zien hoe die samenwerkingsverbanden zullen uitpakken. ■

FINANCIËEL MISBRUIK VAN OUDEREN

Jaarlijks worden zo'n 30.000 ouderen financieel misbruikt, hoewel deskundigen veronderstellen dat dat slechts het topje van de ijsberg is. Vooral zelfstandig wonende vrouwen boven de 75 blijken een gemakkelijke prooi. In veel gevallen regelde hun partner de geldzaken, maar als hij overlijdt, staat zij er alleen voor. Alleenwonend, soms ook eenzaam en met een achteruitgaande gezondheid: mensen die kwaad willen ontwikkelen er een fijne neus voor. Daders variëren van

liefhebbende kinderen en behulpzame neefjes tot huishoudelijke hulpen en vrijwilligers die zich gedienschtig opstellen. Financieel misbruik kent talrijke verschijningsvormen en loopt uiteen van een eenmalige greep in de portemonnee tot oplichting van (vele) duizenden euro's. Het Steunpunt Huiselijk Geweld in Utrecht grossiert in de schrijnende voorbeelden. Neem bijvoorbeeld die huishoudster die een samenlevingscontract met een verblijvingsbeding met een nietsvermoedende oude dame opstelde, waardoor haar huis bij haar overlijden

naar de huishoudster zou gaan. Of de dochter die haar moeder forceerde tot de aanschaf van een totaal nieuwe woning-inrichting, zodat zij die kon erven. In 2011 nam het ministerie van VWS het initiatief tot de campagne 'Ouderen in veilige handen'. Overigens richt die campagne zich ook op het voorkomen en aanpakken van lichamelijke en psychische mishandeling van ouderen, die eveneens schrikbarend vaak voorkomen.

‘Je moet je tarieven kunnen uitleggen’

‘Het is natuurlijk niet leuk als de tarieven van het Kadaster omhoog gaan, wanneer je zelf moet minderen’, zegt Wilma van der Bruggen. Als nieuwe hoofdbewaarder van het Kadaster begint zij binnenkort aan een kennismakingstournee langs enkele notariskantoren. ‘Ik wil graag weten wat er leeft.’

TEKST Lex van Almelo | FOTO Truus van Gog

Het Kadaster is de laatste jaren flink veranderd. Dat de automatisering tot efficiënter werken leidt, is natuurlijk prima. Maar zij dwingt de notaris ook in het keurslijf van de *style sheets*. Als de notaris tenminste wil profiteren van het aanmerkelijk lagere tarief voor de zogenoemde KIK-registratie. Voor de gewone elektronische registratie van een heel onroerend perceel betaal je 42 procent meer, terwijl je zelfs 68 procent meer betaalt als je de akte op papier aanlevert. En de tarieven blijven maar stijgen.

Wilma van der Bruggen, die op 1 februari hoofdbewaarder Wim Louwman opvolgde: ‘Ik ga binnenkort bij enkele notariskantoren langs om te horen wat er leeft. Ik heb al begrepen dat er veel wordt geklaagd over de tarieven. Die zijn per 1 januari weer verhoogd, ja. In mijn dorp kwam ik een kandidaat-notaris tegen die ook haar ongenoegen uitte. Het is natuurlijk ook niet leuk dat de tarieven stijgen als je zelf moet minderen.’

De kritiek komt deels voort uit het gevoel dat het tariefstelsel ingewikkeld en niet transparant genoeg is, begrijpt Van der Bruggen. ‘Wanneer je als notaris in de offerte een laag inschrijvings-tarief opneemt en later blijkt dat je de akte niet kunt “KIK-ken”, dan moet je de klant alsnog meer gaan vragen of het verschil zelf bijpassen. Als relatieve buitenstaander vind ik dat je moet kunnen uitleggen waar je tarieven vandaan komen. Onze tarieven zijn onder meer ingegeven door de investeringen die wij moeten doen, bijvoorbeeld vanwege de politieke wens van administratieve lastenverlichting.’

FOUTEN

‘Wij zijn momenteel bezig het registratiesysteem volledig te vernieuwen. Het systeem is zo’n dertig jaar oud en er zijn in de loop van de jaren steeds meer toepassingen aangeknoopt. Er komt nu een heel nieuw systeem. Maar als het goed is, merkt de notaris daar niets van.’

In 2013 moet 40 procent van de akten via KIK worden aangeleverd, staat in het meerjarenbeleidsplan...

‘Eind dit jaar. We zijn er druk mee bezig. Er worden ook nieuwe *style sheets* ontwikkeld. Gaat dat leiden tot minder fouten?’

‘Het percentage objectverwijzingsfouten in de Basisregistratie Kadaster lag in 2011 en 2012 op 0,1 procent, het streven is nul.’

Toch klagen notarissen nog steeds over fouten. Is dat terecht?

‘Ik heb gisteren overleg gevoerd met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en daarbij onder meer de resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek gepresenteerd. De tevredenheid is volgens het onderzoek redelijk groot.’

In het jaarverslag staat dat de verschillende klantgroepen u gemiddeld een 7,2 geven.

Wat is het cijfer van de notarissen?

‘Een 7,4. Maar er is ook een wisselwerking. Notarissen maken ook fouten in de akten die zij aanleveren.’

Het Kadaster is de afgelopen jaren gereorganiseerd. Heeft dat gevolgen voor de toekomst?

Wilma van der Bruggen, nieuwe hoofdbewaarder Kadaster

‘De primaire processen staan nu nog meer centraal. Verder zijn wij door natuurlijk verloop heel veel senioriteit kwijtgeraakt. Wim Louwman, mijn voorganger, had zeventienveertig jaar ervaring. Dat wij zoveel ervaring verliezen, heeft nadrukkelijk onze aandacht.’

Waarin verschilt u van uw voorganger?

‘Wij hebben een andere achtergrond. Ik ben niet gepokt en gemazeld bij het Kadaster, zoals hij. Hij was echt een visionair en liep met grote stappen vooruit. Aan mij de taak om zijn plannen verder uit te werken.’

KNOOP IN DE MAAG

Wat is uw achtergrond precies?

‘Nadat ik in 1988 in Leiden was afgestudeerd in internationaal recht ben ik gaan werken bij de Oranje-Nassau Groep, een maatschappij die investeert in energie en vastgoed. Daar heb ik heel veel fusies en overnames gedaan. Daarna ben ik als bedrijfsjurist gaan werken bij de Samenwerkende Elektriciteits-Productie-bedrijven. Ik heb daar alle internationale contracten opgesteld. Vervolgens heb ik vijf jaar een eigen bedrijfsjuridisch adviesbureau gehad en daarna heb ik elf jaar gewerkt bij Twynstra Gudde. Daar begon ik als contractjurist, de laatste acht jaar was ik er managing partner. Ik was onder meer betrokken bij de Hogesnelheidslijn Zuid en was als projectmanager verantwoordelijk voor de afwikkeling van de gevolgen van de dijkdoorbraak in Wilnis. Ik had vooral opdrachten in de ruimtelijke omgeving.’

U bent dus eigenlijk steeds meer een manager geworden?

‘Ik ben destijds gestopt als contractjurist omdat ik soms een knoop in mijn maag kreeg bij fusies en overnames. Ik dacht vaak: “Als jullie elkaar zo wantrouwen, wordt het helemaal niks.” Maar ik mocht dat niet bespreekbaar maken. Bij Twynstra Gudde heb ik uiteindelijk het *Mutual Gains* Adviesteam opgericht. Bij de *Mutual Gains Approach* heb je meer oog voor elkaars belangen, bekijk je

problemen breder en probeer je tot een integrale oplossing te komen. Deze benadering gaf mij een taal om te begrijpen waardoor ik vroeger die knoop in mijn maag kreeg. Toen ik in 2010 merkte dat ik te weinig tijd had voor mijn opdrachtgevers ben ik weer voor mijzelf begonnen.’

En nu dus het Kadaster...

‘Ik werd benaderd door wervings- en selectiebureau Legal People. Als legal manager kan ik het juridische met managementvaardigheden combineren. Ik vind het ook leuk dat ik nu met een hele andere kant van transacties in de ruimtelijke omgeving te maken heb: hoe zit het met de eigendom, met de rechtszekerheid?’

Is hoofdbewaarder niet een beetje saai voor u?
Lachend: ‘Ik moest eerst denken aan een gevangenis. Maar als hoofdbewaarder ben je niets anders dan één van de bewaarders en één van de leden van de directie Landregistratie en Geografie. Dat is alles behalve saai, ik vind het echt spannend om te doen. Er speelt zo ongelooflijk veel.’

Wat zijn uw ervaringen met het notariaat?

‘Ik heb veel notarissen en veel verschillende kantoren gezien bij de fusies en overnames

van Oranje-Nassau Groep. Verder heb ik een bijzonder goede ervaring met de notaris toen ik voorzitter werd van het bestuur van tien fuserende basisscholen in drie gemeenten. In de oprichtingsakte van de fusiestichting stond dat het nieuwe bestuur alle verplichtingen aanvaardde van de gemeentelijke besturen en bekend was met alle stukken en toebehoren. Maar dat waren wij helemaal niet en daarom weigerde ik te tekenen. Ik stelde een tekst voor die zou verwijzen naar een nog op te stellen overdrachtsdocument voor de financiële ontvlechting. De notaris zei: “U hebt groot gelijk”, en heeft twee jaar lang de toorn getrotseerd van de wethouders die de fusie wilden doordrukken.’

Wat zijn uw ambities bij het Kadaster?

‘Ik ben hier pas drie maanden en het is nu nog een grote brij voor mij. Maar ik weet wel dat ik niet alleen voor continuïteit wil zorgen. Ik wil onder meer de *missing linkjes* van de registraties op orde krijgen, KIK uitbreiden tot nog meer akten en dat op een goede manier te doen.’ ■

Notaris tevreden

De 152 notarissen (en 19 deurwaarders) uit de klantgroep Notariaat zijn bovengemiddeld tevreden over het Kadaster. Zij geven het Kadaster gemiddeld een 7,4, terwijl alle klantgroepen samen op een 7,2 uitkomen. De beoordelingen geven aan dat notarissen behoorlijk tevreden zijn over de snelheid en bereikbaarheid van het Klanten Contact Center (KCC), maar iets minder over de competenties van de KCC-medewerkers. Het Meldpunt Notariaat krijgt een 7,2 en de accountmanagers krijgen een 7,6. Over de flexibiliteit van KIK zijn notarissen ontevreden, zo blijkt ook uit de tevredenheidsscore van 5,5. Maar over de levering,

snelheid en het gemak van KIK Inzage en over de prijs-kwaliteitverhouding is het notariaat goed te spreken. Meer dan helft van de notarissen (56 procent) die aan dit onderzoek hebben deelgenomen, hadden in 2011 minstens één keer een klacht ingediend. Bij de overige klantgroepen was dit één op de vijf (21 procent). Driekwart van de notariële klagers (77 procent) klaagde over ‘fouten in de registratie’, terwijl 50 procent (ook) klaagde over andere zaken, zoals de nota.

(bron: Klanttevredenheidsonderzoek Kadaster 2012)

ONDER
ZOCHT

NAAM Irene Visser
 LEEFTIJD 30
 GEBORTEPLAATS Emmeloord
 STUDIE(S) Notarieel recht aan de Rijksuniversiteit Groningen
 ONDERZOEK 'De executoriale verkoop van onroerende zaken door de hypotheekhouder'
 PROMOVEERT 30 mei 2013

'Wetgeving executieveilingen moet flexibeler'

Het begrip 'executieveiling' is de afgelopen jaren steeds meer in het nieuws. Niet alleen omdat er steeds meer huizen via een veiling worden verkocht, maar ook omdat de opbrengsten te laag zouden zijn. Reden genoeg voor de net afgestudeerde Irene Visser om in 2007 met een promotie te beginnen over dit onderwerp. Dat onderzoek is nu afgerond. Inmiddels ligt er ook een wetsvoorstel dat een aantal van de gesignaleerde problemen moet oplossen, maar het mag van Visser best 'nog een stapje verder'.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO Truus van Gog

Wat zijn de belangrijkste resultaten?

'De huidige wetgeving als het gaat om executie-veilingen is te weinig flexibel. De notaris en de hypotheekhouder krijgen bijvoorbeeld te maken met verschillende soorten panden. Denk hierbij aan woningen en bedrijfsgebouwen. Om een zo hoog mogelijke opbrengst te krijgen, is het belangrijk dat de notaris aan de hand van het type pand bepaalde keuzes kan maken. De wetgeving is daar nu onvoldoende op ingericht. Bovendien is het lastig om nieuwe technieken, zoals internet, in de procedure te verwerken. Daarnaast is het volgens mij niet in alle gevallen nodig om een verzoekschrift

'Streven naar een zo hoog mogelijke netto-opbrengst'

in de dienen bij de rechter. Denk bijvoorbeeld aan het inroepen van het huurbeding bij woonruimte. Eigenlijk zouden de rechten van een huurder automatisch moeten vervallen na een executieveiling. En als een huurder het hier niet mee eens is, moet hij zelf de procedure starten. Andersom dus. Dit alles zou moeten leiden tot hogere netto-opbrengsten bij de executieveiling.'

Worden deze problemen al ondervangen in het wetsvoorstel?

'Het invoeren van veilen via internet is al een stap in de goede richting. De veilingprocedure wordt hierdoor transparanter. Ook op andere punten biedt het wetsvoorstel meer duidelijkheid en mogelijkheden voor de praktijk. Zo wordt de hypotheekhouder de mogelijkheid van bezichtiging zonder tussenkomst van de rechter geboden. Voor het behalen van een hogere netto-opbrengst kan én moet het volgens mij echter nog een stap verder. Het biedt nu nog onvoldoende flexibiliteit. Zo zou ik liever zien dat de notaris de termijnen kan bepalen bij onderhandse executie. In

sommige gevallen heb je langer de tijd nodig om bijvoorbeeld een woning aan een particulier te verkopen. Dit moet kunnen: het zorgt uiteindelijk voor een hogere opbrengst.'

Wat kunnen notarissen met het onderzoek?

'De notaris heeft een grote rol van de wetgever gekregen en is meteen betrokken bij het verkoopproces. Uit mijn rechtsvergelijkende onderzoek blijkt dat er in veel landen bij executieveilingen nog een rechter tussen zit, in Nederland niet. Deze prominente rol van de notaris schept ook verplichtingen. Ik formuleer in mijn proefschrift wat de rol van de notaris is en welke zorgplichten hij heeft. Zo heeft de notaris een eigen verantwoordelijkheid om te streven naar een zo hoog mogelijke netto-opbrengst. In dit onderzoek wordt voor het eerst de hele executoriale verkoopprocedure beschouwd; zowel de regelgeving als de praktische uitvoerbaarheid ervan. Het onderzoek is daarom ook van waarde voor de praktijk.'

Hoe verliep het onderzoek?

'Ik ben direct na mijn afstuderen begonnen met dit onderzoek voor het Notarieel Instituut Groningen. Naast veel lezen, heb ik gesproken met notarissen, belangenorganisaties en banken en ik heb executieveilingen bezocht. Ook werk ik als jurist bij Netwerk Notarissen in Baarn. Hierdoor heb ik veel geleerd over hoe het er in de praktijk aan toe gaat. Natuurlijk zat ik tijdens het schrijven van het proefschrift veel alleen op een kamer met een stapel boeken om mij heen, maar gelukkig heb ik ook collega's met wie ik zo nu en dan een kop koffie ben gaan drinken.' ■

Nora van Oostrom-Streep

Orde, tucht en discipline

Een steeds terugkerende vraag van journalisten als het gaat om een notaris tegen wie een klacht wordt ingediend of een procedure aangespannen, is 'of er nu sprake is van een toename van het aantal klachten/ontzettingen/procedures/malverserende notarissen'. Met wellicht op het netvlies al klinkende koppen als 'steeds meer notarissen in de fout' of 'notarissen glijden af' wordt gezocht naar cijfers die hun hypothese onderbouwen, immers 'meten is weten'. Dat laatste is deels waar: om te kunnen bepalen of sprake is van een toe- of afname van klachten of veroordelingen zijn harde cijfers noodzaak. Maar met aantallen alleen ben je er niet. Er moet ook een onderverdeling worden gemaakt in achtergrond van de klacht (declaratie/bejegening/inhoudelijk), het rechtsgebied (familierecht/onroerend goed/enzovoort), de klager (particulier/BFT/KNB/zakelijk/andere notaris), en ga zo maar door. Vervolgens moet je nagaan of de klacht niet ontvankelijk is/ is afgewezen/ terecht is bevonden zonder oplegging van een maatregel/terecht is met oplegging van schorsing, berisping, enzovoort. En dan hebben we alleen de 'eerste aanleg' te pakken. Om het helemaal af te maken, moet ook worden gekeken bij hoeveel uitspraken hoger beroep wordt ingesteld, door wie, en wat de uitkomst daarvan is. Een fikse uitdaging dus, maar wel een die wordt aangegaan met de

hulp van de op dit terrein uiterst deskundige hoogleraren Waaijer en Stille. Dus dat gaat goed komen.

INVENTARISATIE

Wellicht de grootste uitdaging bij het maken van deze inventarisatie is het achterhalen van de uitspraken van de kamers voor het notariaat. Niet alle uitspraken immers worden gepubliceerd, en de uitspraken worden (vooralsnog?) niet gecategoriseerd op de manier die een overzicht als bovenstaande eenvoudiger zou maken. Met het oog op de rechtszekerheid zou ook een aardig onderwerp van onderzoek zijn of de kamers in soortgelijke gevallen gelijke uitspraken doen. Wat de gemiddelde 'doorlooptijd' van een klacht is en hoe de motivering van de uitspraak.

ZORGELIJK

Het terugbrengen van het aantal kamers voor het notariaat naar vier zal naar verwachting leiden tot een grotere eenheid in uitspraken, maar dat is enigszins koffiedik kijken. Wat ook nog niet helder is, is hoe de 'integrale toetsing' door het BFT eruit gaat zien. De eerste geluiden die mij ter ore komen, stemmen mij niet gelukkig, maar hopelijk is dit gevoel onterecht. Wat wel ronduit zorgelijk is, is de politieke ambitie de kosten van tucht en toezicht geheel voor rekening van de

beroepsgroep te laten komen. Het notariaat wordt, naar ik begreep, verplicht de kosten van BFT, maar ook van de kamers voor het notariaat te dragen. Komen deze kosten nu nog deels voor rekening van Veiligheid en Justitie (iets waarvan in 1999 nadrukkelijk werd gezegd dat deze kosten daar ook thuis horen), nu ruikt de minister een bezuinigingsmogelijkheid en zonder verder nadenken, worden de kosten afgewenteld. Wrang, want politici betalen immers ook niet uit eigen zak parlementaire enquêtes en onderzoeken naar hun functioneren.

WERK AAN DE WINKEL

Hoe het ook zij, we moeten accepteren dat voor de media ons beroep vooral interessant is wanneer iemand over de schreef gaat. Zo heeft zich al een commerciële omroep bij mij gemeld die denkt 'een zaak te hebben' en 'de benadeelde cliënt gaat bijstaan in het indienen van een klacht tegen de foute notaris'. Volgens mij is de notaris helemaal niet zo fout geweest, maar dat wil de programmamaker niet horen. Werk aan de winkel dus. Voor mij, om de programmamaker te ontmoedigen, en voor ons allen om binnen de lijnen te blijven en de critici geen kans te geven het imago van het notariaat om zeep te helpen. ■

Digitaal hypotheek-
verkeer tussen banken
en notarissen

Genoeg uitdagingen voor ECH

ECH, de digitale berichtendienst voor communicatie over hypotheek, heeft door het aansluiten van ING genoeg massa om een nieuwe grote stap te maken. Met de introductie van ECH 3.0 wordt allereerst het aflosproces gestroomlijnd.

TEKST Peter Louwerse | BEELD Okapi

‘Een kantelpunt voor de organisatie’, noemt directeur Thomas Hoekstra de beslissing van ING om zich aan te sluiten bij ECH. Door de komst van de Nederlandse grootbank verzorgt ECH straks 55 procent van het berichtenverkeer tussen notarissen en hypotheekbanken over het passeren en aflossen van hypotheek. Aangezien alle notarissen die zich bezighouden met vastgoed al werken met ECH, hoeven zij en de deelnemende hypotheekbanken nog maar één informatiekanaal met elkaar te onderhouden. ‘De banken hebben voor hypotheekcommunicatie dan geen printers of faxen meer nodig’, verklaart Hoekstra. ‘Medewerkers van notariatskantoren en banken hoeven geen telefoontjes meer af te handelen over hypotheek: alles kan via ECH.’

GEBRUIKSGEMAK

Het gebruiksgemak van ECH trok ING over de streep, vertelt Antoinette Leopold, directeur productmanagement hypotheek bij de bank. ‘Voor ons is het absoluut noodzakelijk om de gegevens digitaal te verwerken. Dat is betrouwbaarder, sneller en efficiënter.’

De overstap naar digitaal heeft wel wat voeten in de aarde gehad bij de bank. ING heeft de hypotheeksystemen van de Postbank en ING in elkaar geschoven, en heeft nog maar één zogeheten *mainframe* systeem. Het is superbetrouwbaar, maar wel ouderwets en dus niet geschikt voor digitale uitwisseling van gegevens met andere partijen. Veel communicatie met notarissen gaat dus nog per post. Dankzij een tweejarig digitaliseringsproject is dat euvel sinds kort verholpen: nu kan het ING-systeem communiceren met de digitale buitenwereld en dus ook met ECH. ‘De trigger was voor ons dat ECH een 100 procent-dekking heeft bij notarissen die zich met vastgoed bezighouden’, licht Leopold toe. ‘ECH is een uitgelezen manier om één standaard te gebruiken. Je maakt gewoon minder fouten en het gaat sneller.’ Ze verwacht dat ING deze zomer is aangesloten op ECH. Eerst zal alleen het passeren van de hypotheek via ECH gaan, later ook het aflossen.

EFFICIËNTER PROCES

De Rabobank kijkt, als medeoprichter van ECH, met voldoening terug op de eerste tien jaar van de berichtendienst. ‘Tien jaar geleden ging er nog heel veel papier heen en weer tussen de bank en de notarissen’, verklaart

Geert Roggen van de bank. ‘Die informatie werd op heel veel plekken ingetikt en overgenomen. Overal waar sprake is van handwerk, worden fouten gemaakt. We wilden een efficiënter proces en een betere kwaliteit. Het gaat hier om belangrijke documenten, het moet dus helemaal goed zijn. Daarom hebben we besloten dat proces te automatiseren.’ Het afhandelen van een hypotheek duurt door ECH nog maar enkele dagen, terwijl de papieren afhandeling een maand in beslag kan nemen.

COMPLIMENT

Roggen is hoofd van het Service Centrum Financier van de Rabobank, die met een marktaandeel van 25 procent tot de grootste spelers op de hypotheekmarkt behoort. ‘De lokale Rabobanken zorgen voor de eerste fase van het hypotheekproces’, licht Roggen toe. ‘Daar vindt het zichtbare proces plaats. Dus het advies, de offerte en de verkoop. Wij zijn verantwoordelijk voor het vervolgtraject achter de schermen. We zorgen voor de bevestigingsbrieven, de akten. Maar ook dat er een rekeningnummer is en dat de klant het geld krijgt. Dat doen wij voor heel Nederland.’ Geert Roggen en zijn medewerkers maken dus veelvuldig gebruik van ECH. ‘De verwachtingen zijn meer dan uitgekomen’, zegt hij. ‘We hebben met z’n allen iets gemaakt dat min of meer de standaard is geworden. Daarvoor wil ik de KNB en de notarissen een compliment geven.’

'Alles kan via ECH'

Ook zij onderkennen de voordelen van een elektronische verwerking van hypotheekgegevens. Dit levert voor de notarissen tijdwinst en kwaliteitsverbetering op. Uiteindelijk profiteert de klant hiervan.' Hij is dan ook blij met de goede samenwerking tussen alle partijen: 'Dit soort dingen werkt alleen als eenieder de handen ineen slaat om dingen tot stand te brengen.'

ECH 3.0

Door het aanhaken van ING heeft ECH zo'n groot marktaandeel dat een volgende professionaliseringsslag mogelijk is. ECH werkt continu aan verbetering van het communicatiesysteem, maar nu is het volgens Hoekstra tijd voor een extra grote stap, genaamd ECH 3.0. Deze versie gaat live in augustus. 'We zijn nu flink aan het groeien en sommige partijen willen alleen nog maar via ECH communiceren. Je wordt een steeds belangrijkere schakel in de keten en daar moet je als stichting rekening mee houden.'

De focus van ECH 3.0 ligt op het aflosproces. Niet alleen worden de rekeningnummers aangepast aan de nieuwe IBAN-standaard, de hele manier van aflossen is op de schop gegaan. Thomas Hoekstra geeft een voorbeeld: 'De modelvolmachten waren eerder zo opgebouwd dat je één soort doorhaling kunt doen. Maar er bestaan verschillende manieren van doorhalen, bijvoorbeeld vervallen verklaren, opzeggen of afstand doen. In ECH 3.0 hebben

we een flexibele modelvolmacht gemaakt, waarbij een combinatie van een of meer manieren van doorhalen mogelijk is. Je kunt alle combinaties in één volmacht kwijt. Daardoor heb je niet alleen minder zaken nodig in ECH, maar nog belangrijker is dat alles van één klant in één zaak past. Zo komt alles van die klant bij één persoon bij de bank en de notaris terecht. Dat is duidelijker en efficiënter.' De volgende stap in de vernieuwing is de verbetering van het passeerproces.

SIMPELER AKTEN

Beide vernieuwingslagen zijn het begin van de innovatie van ECH in de komende drie jaar. Hoekstra schreef hiervoor een driejarenplan. Kernpunt: ECH niet alleen inrichten als een technische manier van afspraken maken over hypotheeken, maar ook de functie van het afsprakenregime uitbouwen. 'ECH is één van de weinige plekken waar banken en notarissen samenkomen en nadenken hoe ze de keten willen inrichten', zegt Hoekstra. 'Dan kun je met z'n allen stappen zetten. De banken hebben allemaal hun eigen methoden, en datzelfde geldt voor de 950 notariskantoren. Elke bank hanteert bijvoorbeeld een eigen model voor de hypotheekakte en eigen termijnen binnen het proces. ECH heeft voor standaardisatie kunnen zorgen, en dat willen we graag verder doorzetten. Sommige banken hebben een geldleningsovereenkomst van vier pagina's, andere banken gebruiken daar dertig

bladzijden voor. Voor klanten en notarissen is het niet gemakkelijk om te vinden waar wat staat. Vaak zijn de teksten gesteld in ingewikkelde taal die voor een leek moeilijk te begrijpen is. Naar dat soort zaken willen we ook kijken.' Antoinette Leopold is het daarmee eens: 'Simpeler akten en gemakkelijkere processen', is haar wens.

DIGITALE HYPOTHEEKAKTE

Ook Roggen steunt het plan voor verdere professionalisering. 'Het gaat er in eerste instantie om dat ECH goed blijft werken: dat de systemen betrouwbaar zijn. De komende tijd zal een aantal onderdelen van het proces worden verbeterd. De communicatie moet nog scherper, met minder onduidelijkheden. Dat eisen toezichhouders ook van ons.' Net als Hoekstra hopen Leopold en Roggen op een digitale hypotheekakte. 'Uiteindelijk komt er geen papier meer aan te pas. Dan gaat alles elektronisch. Dat kan met een digitale handtekening op een heel veilige manier', meent Roggen. Volgens Leopold zou ook de zakelijke dienstverlening goed binnen ECH passen. Die zit nu nog niet in het systeem, maar Leopold denkt dat ook de afhandeling van zakelijke hypotheeken en volmachten sneller en beter zal verlopen in ECH. Genoeg uitdagingen dus voor ECH. ■

M BLIJFT INNOVEREN

ONBEPERKTE INLOOP & ONBEPERKTE UITLOOP

VOOR ONZE BEROEPSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

Sinds 2007 ontwikkelt Mutsaerts onder M-verzekeringen voor advocaten, notarissen, accountants en gerechtsdeurwaarders speciale verzekeringen, hetgeen ertoe heeft geleid dat wij inmiddels een bekende naam in deze beroepsgroepen zijn en een substantieel marktaandeel hebben verworven. Onze dienstverlening is op maat voor zowel eenmanszaken, kleine en grotere maatschappen, NV's of coöperaties.

De producten van M kenmerken zich doordat zij afgestemd zijn op uw risico's en behoeftes en dat in collectiviteit de beste afspraken met (her)verzekeraars gemaakt zijn. Naast de advisering in de beste producten staat een hoog niveau van dienstverlening en service bij M voorop.

De producten van M blijven continu in ontwikkeling. Zo kunt u nu een arbeidsongeschiktheidsverzekering met eindleeftijd 67 afsluiten en is bij de M-beroepsaansprakelijkheidsverzekering standaard het in- en uitloopriscio onbeperkt meeverzekerd.

Neem contact met ons op voor een offerte of een vergelijking met uw huidige polissen. U zult verbaasd zijn over het resultaat. **Een premiebesparing op uw huidige verzekeringen van 20 tot 70% over de looptijd is meer regel dan uitzondering.** Heeft u nog tips voor verdere innovaties? Dan nodigen wij u van harte uit contact met ons op te nemen.

PENSIOENLEEF TIJDPROEF

VOOR ONZE ARBEIDSONGESCHIKTHEIDSVERZEKERING

Nieuw

M-ALL RISK KANTORENPOLIS

Uw opstal, inventaris, bedrijfsschade en kunst verzekeren met ongekend uitgebreide voorwaarden

en tegen een zeer scherpe premie? Dat kan bij de M-All Risk Kantorenpolis.

In tegenstelling tot gebruikelijke voorwaarden op uitgebreide condities, bieden wij dekking op basis van All Risk voorwaarden. Dit houdt in dat vrijwel alle van buiten komende onheilen verzekerd zijn.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSSEN, GERECHTSDEURWAARDERS EN ACCOUNTANTS

MIJN
EERSTE
WAARNEMING

WIE Rogier Lukas
WERKT BIJ Vechtstede Notarissen
WAARNEMING SINDS 25 juli 2012
EED OF BELOFTE Eed

‘Mijn loopbaan is wel wat anders dan die van de gemiddelde kandidaat-notaris. Ik werk namelijk al zo’n tien jaar bij Vechtstede Notarissen, eerst als medewerker op de onroerend-goedafdeling. Tijdens die jaren heb ik in deeltijd de studie notarieel recht gedaan. Voor mijn afstuderen deed ik voornamelijk onroerend goed, nu ligt de nadruk meer op personen- en familierecht. Een erg leuk rechtsgebied. In onze regio komt het vaak voor dat je daarover een hele familie aan tafel hebt, die je van advies voorziet. Kinderen zijn dan op de hoogte van wat hun ouders regelen. Erg prettig, die openheid. Het voorkomt latere problemen.’

VOORBEREIDING

‘Doordat ik dus al langere tijd in het vak zit, heb ik me niet meer apart voorbereid op de waarneming. Ik heb al veel besprekingen zelf gevoerd en zat ook regelmatig bij passeerafspraken. Dat laatste is bij ons kantoor gebruikelijk wanneer je een bijzonder dossier in behandeling hebt.’

EERSTE KEER

‘Ik neem waar sinds vorig jaar zomer en dit doe ik regelmatig, want ik heb de vaste waarneming. Ondanks dat ik geen spanning voelde toen ik de eerste keer moest waarnemen, heeft die waarneming voor mij wel extra betekenis. Het is vast al eerder gezegd, maar

het is echt dat extra stapje. Was het eerder “net niet”, nu passeer je je eigen dossiers en rond je het helemaal af met je eigen cliënten.’

En nu...

‘Extra leuke bijkomstigheid van de waarneming is dat ik nu ook de veilingen zelf mag leiden. En ja, de waarneming is voor mij wel echt de opmaat naar het notarisschap.’

Hebt u net voor de eerste keer waargenomen en wilt u daar graag over vertellen? Mail dan naar nm@knbnl

Eerste toegevoegd notarissen beëdigd

Geen eindstation, maar tussenstop

Ineke Meuwese

In mei zijn zeven toegevoegd notarissen aangewezen door staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie. Allen staan te popelen om aan de slag te gaan, want je hoeft niet langer met waarnemingen te schuiven, wordt door cliënten beschouwd als notaris en hebt een springplank naar het notaris-ondernemer zijn. *Notariaat Magazine* sprak met vier van hen. Geen van hen beschouwt het toegevoegd notarisschap als eindstation. Het is eerder een tussenstop.

TEKST Jessica Hendriks | FOTO'S Truus van Gog

Voor Ineke Meuwese (42) van Dirkzwager in Arnhem was het al snel duidelijk: toegevoegd notaris zijn, is een mooie volgende stap in de carrière. De in Apeldoorn geboren Meuwese heeft al twee jaar de leiding over de sectie personen- en familierecht van het kantoor. Aangezien het economisch klimaat een extra vennoot-notaris bij Dirkzwager niet toelaat, zou dit voorlopig zo blijven. 'Als kandidaat kreeg ik op maandag, dinsdag en donderdag de waarneming van een van onze notarissen. Dit betekent wel dat diegene op die dagen niet kon passeren. Dat is lastig', aldus Meuwese. 'Als je de waarneming niet af en toe hebt, kun je cliënten niet aan je binden. Maar op deze manier belemmer je wel de notaris in zijn werk. De stap om toegevoegd notaris te worden, is dus niet alleen prettig

voor mijzelf, maar ook voor de werkgever én het is een opstap naar het notarisambt in de toekomst.' Meuwese heeft wel een duidelijke taak meegekregen: het uitbouwen van de personen- en familierechtpraktijk. 'Ik heb nooit anders dan familierecht beoefend. Ik vind het dan ook de mooiste kant van het vak. Je praat in een relatief korte tijd met iemand over de meest persoonlijke dingen. Voor een testament heb je het bijvoorbeeld over de echtgenoot, de kinderen, andere familieleden en wie wat later moet krijgen. Onderwerpen waar niet iedereen graag over praat.' Ze vervolgt: 'Als (kandidaat-)notaris moet je er vervolgens op toezien dat zo iemand bij het zetten van de handtekening blij is dat het goed is geregeld en goed kan slapen. Dat geeft voldoening. Hetzelfde geldt voor gevallen waarbij de erfgenamen niet op één lijn zitten. Hen toch met een tevreden gevoel de deur uit laten lopen,

geeft voldoening. Dat heb je niet bij onroerend goed of ondernemingsrecht, denk ik.'

PIJP WAS LEEG

Bij Ronald Mollink (49) van Damsté advocaten en notarissen in Enschede liep het geheel anders. Veertien jaar lang was hij notaris, totdat hij besloot ermee te stoppen. De twee ontslagronden binnen zijn kantoor en het beëindigen van de maatschap hadden er flink ingehakt. Of zoals hij zelf zegt: 'De pijp was redelijk leeg.' Hij stopte en werkte een jaar lang voor een accountantskantoor. Dit bleek toch niet te zijn wat hij wilde. Hij reageerde op een vacature voor kandidaat-notaris, maar was toen niet helemaal de juiste man voor die plaats. Toch hield het kantoor Mollink in gedachte. Mollink: 'De notarissen bij Damsté zijn gespecialiseerd in ondernemingsrecht, daardoor ontbrak de link met de particuliere markt. Om het kantoor goed in die markt te zetten, was ik gezien mijn ervaring wel de juiste man. Maar dan wel als toegevoegd notaris, zodat je in de uitvoering niet steeds met passeren en waarnemingen in de knoei zit.' Inmiddels is door Damsté zelf een nieuw label ontwikkelend: 123notaris.com. Onder

‘De stap om toegevoegd notaris te worden, is niet alleen prettig voor mijzelf, maar ook voor de werkgever’

Michelle van Zanten

deze naam wil het kantoor met Mollink de markt gaan veroveren. ‘De doelgroep is heel anders dan in het ondernemingsrecht. Je moet die doelgroep aanspreken én dat willen wij hiermee doen.’ Dat hij nu geen ondernemer meer is, deert Mollink niet. ‘Vakinhoudelijk is het notarisambt een prachtig beroep, daar kies je dan ook voor. Ondernemerschap krijg je er gratis bij. De afgelopen jaren waren geen pretje. Ik heb mensen moeten ontslaan die al jaren bij mij werkten. Mensen met wie je een band hebt opgebouwd en waarvan je wist dat het in sommige gevallen privé ook niet altijd goed ging. Dat is moeilijk. Heel moeilijk. Het raakt je persoonlijk.’ Toch betekent dit niet dat Mollink nooit meer notaris wil zijn. ‘Het voelt goed om weer in het vak te zitten. Deze club kijkt vooruit en er leeft iets. Dat geeft energie. Op termijn zou ik de stap best wel weer willen maken. Maar dat is nu nog niet aan de orde.’

ZELFSTANDIGHEID

Ook Michelle van Zanten van Van Doorne in Amsterdam ziet toegevoegd notaris zijn

niet als eindhalte. Sterker nog: als het aan haar ligt, groeit ze binnen een paar jaar door naar notaris. De ambitieuze Van Zanten ziet het toegevoegd notarisschap als hulpmiddel naar partnerschap en het vak van notaris. ‘Ik zie dit als een volgende stap in mijn carrière. Hierdoor krijg ik de mogelijkheid om mijn zelfstandigheid in het werken intern en extern beter te profileren. Dit is dan ook een middel om mijn eigen vastgoedpraktijk binnen Van Doorne uit te bouwen.’ Van Zanten loopt de afgelopen jaren vaak aan tegen het feit dat de term kandidaat-notaris lastig uit te leggen is aan cliënten. ‘In sommige gevallen wordt er te veel nadruk gelegd op mijn functie. Mensen denken dat ik nog in de leer ben. Eer dat ik het heb uitgelegd, zijn we alweer minuten verder. Daarvoor in de plaats wil ik liever zaken doen. Toegevoegd notaris zijn, kan ik beter uitleggen. Daarmee valt wel een ballast van mijn schouders.’ Met de titel toegevoegd notaris begint voor Van Zanten ook een periode van meer zelfstandigheid. Voor zichzelf, maar ook voor de buitenwereld.

Zij kan haar eigen cliëntenkring opbouwen, krijgt meer verantwoordelijkheden en is dé contactpersoon. De notaris zelf hoeft er niet meer aan te pas te komen. Haar streven om de vastgoedpraktijk binnen Van Doorne verder uit te bouwen, lijkt slecht getimed, maar Van Zanten heeft er vertrouwen in: ‘Voor 2009 was het zeker gemakkelijker geweest. De markt zit nu op slot, maar ik ga ervan uit dat we niet voor altijd in deze situatie blijven zitten. Je moet het ook zelf weten te bewerkstelligen. Onze vastgoedpraktijk heeft een solide basis die ik graag verder help uitbouwen’, aldus Van Zanten. Notaris worden, wil de 38-jarige op termijn zeker: ‘Dit is een middel om mijzelf beter te kunnen positioneren richting het notarisschap. Nu ben ik nog gebonden aan wat mijn notaris vindt, maar het is natuurlijk ook leuk om het ooit op je eigen manier te doen en de touwtjes in handen te hebben. Maar dan moet je wel een praktijk hebben die dat kan dragen. Daar wordt aan gewerkt’, besluit ze.

dvh de Velde Harsenhorst
FINANCIËLE ADMINISTRATIEVE CONSULTANCY

Voor het notariaat...
...flexibiliteit in capaciteit

Financiële Administratieve Consultancy

administratieve dienstverlening	interim management	finance en control
salaris-administratie	accountancy en fiscaliteiten	opleidingen

de Velde Harsenhorst
Financiële Administratieve Consultancy
Tel. 038-4528566 E-mail: info@develdeharsenhorst.nl
www.develdeharsenhorst.nl

**Haastige spoed,
altijd goed.**

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.
mva.nl/veiling

VERTROUWDE NAAM IN ACCOUNTANCY VOOR HET NOTARIAAT

QUAESITOR
ACCOUNTANCY & ADVIES

JAARREKENINGEN • BEDRIJFSOPVOLGING • ADVISERING • PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING • UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

DE TROMPET 1900B 1967 DB HEEMSKERK 0251-783278 WWW.QUAESITOR.NL

NOTASS
notariële assistentie

Bij onderbezetting en tekort aan expertise.

voor meer info www.notass.nl / Wiebe de Vries tel: 0651217865
Rob Reusch tel: 0651121969

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen en combinatiekortingen van **commerciële** en **personeelsadvertenties** in:

Notariaat
magazine

WPNR

Novocatie.nl

kunt u contact opnemen met:
Sales & Services, contactpersoon: Gerrit Kulsdom
T 0229 - 211 211, E-mail: administratie@salesandservices.nl

Erik Oude Engberink

Ronald Mollink

PASSEERLAST

Zelf kunnen passeren, dat is voor Erik Oude Engberink (40) van Van Kaam, Kemp, Sniijders Netwerk Notarissen in Nijverdal de belangrijkste reden om nu toegevoegd notaris te worden. 'Qua markt zit notaris-ondernemer worden er bij mij in de buurt even niet in. Nu kan ik alleen akten passeren op donderdag, omdat ik dan de waarneming heb. De rest komt op het bordje van mijn collega. Om die passeerlast bij hem weg te nemen, is het handig dat ik altijd zelf kan tekenen', zegt Oude Engberink. Veertien jaar was hij kandidaat-notaris, maar altijd met het doel om ooit zelf notaris te worden. 'Hopelijk is dit een tussenstap, maar als de markt niet aantrekt, ben ik liever toegevoegd notaris dan kandidaat-notaris', vindt hij. Oude Engberink houdt zich op kantoor met meerdere disciplines bezig. De meeste tijd gaat zitten in het personen- en familierecht. 'Vroeger deed je dit er even bij, maar tegenwoordig is het de grootste tak van sport op mijn kantoor. We hebben bijvoorbeeld veel werk door de AWBZ-perikelen. Notaris zijn, is dan ook een mooi vak. Je helpt iemand van de

wieg tot na het graf. Daarbij kijk je niet naar één belang, zoals in de advocatuur, maar naar meerdere. Die onpartijdigheid trekt mij aan.' Toch denkt de kersverse toegevoegd-notaris niet dat er veel gaat veranderen. 'Ik houd mijn eigen cliënten, ik kan nu alleen altijd passeren, niet alleen op de donderdag en in de vakantieperiodes.'

TOEGEVOEGD VERWARREND

De term 'toegevoegd' zit de meeste nieuwe toegevoegd notarissen nog wel een beetje dwars. 'Ik denk dat het alleen maar meer vragen oplevert. Jammer dat het niet gewoon "notaris" mag heten', aldus Oude Engberink. "Notaris in loondienst" zou gemakkelijker zijn uit te leggen. Als het zo had geheten, had niemand gezegd dat het ook zo op een visitekaartje moet staan. Met toegevoegd notaris is dit wel het geval. Als een advocaat de titel toegevoegd heeft, doet hij zijn werk gratis. Volgens mij werkt dit verwarrend', aldus Ineke Meuwese. Ronald Mollink wordt zelfs moe van al het uitleggen van die termen. 'Inhoudelijk naar de cliënt toe, maakt het niet uit welke titel je hebt. Jij bent deskundig en bevoegd en

kan passeren, dat is wat voor hen van belang is. Door die benamingen voed je een beeld dat niet klopt'. Michelle van Zanten deert de term toegevoegd niet zo: 'Het is net hoe ingewikkeld je het zelf maakt. Als je gewoon duidelijk, maar kort uitlegt dat je zelfstandig de bevoegdheid hebt, afgeleid van die van de notaris voor – en met wie – je werkt, is het klaar. Ik blijf het daarom toch als een middel zien om jezelf gemakkelijker te kunnen profileren', besluit ze luchtig. ■

VRAGEN STAAT VRIJ

In deze rubriek beantwoordt een panel van in- en/of externe deskundigen allerlei vragen van (kandidaat-) notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp. Deze keer beantwoorden deskundigen vragen over de gevolgen van de verhoogde AOW-leeftijd en pensioenleeftijd.

Louis van Drunen
| Directeur
verzekeraar Movir

Maarten de Rooij
| Klantgroepmanager
Zakelijke Professionals
verzekeraar Movir

Ad Schilder
| Medisch adviseur
verzekeraar Movir

De AOW-leeftijd stijgt. Wanneer ontvangen mensen AOW?

Louis van Drunen: 'De Algemene Ouderdomswet (AOW) voorziet mensen die de AOW-leeftijd hebben bereikt van een basisinkomen. De kosten voor de AOW lopen op. Tegelijkertijd vermindert het aantal werkenden dat deze

kosten moet dragen. Daarom gaat de AOW-leeftijd stapsgewijs omhoog. Sinds 1 januari 2013 stijgt de AOW-leeftijd periodiek met een aantal maanden. In 2018 moet de AOW-leeftijd daarmee 66 jaar zijn en in 2021 67 jaar. Na 2021 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de ontwikkeling van de levensverwachting. Bent u in of na 1948 geboren? Dan gaat ook uw AOW-leeftijd omhoog. U kunt uw verwachte AOW-leeftijd berekenen op checkuwaowleeftijd.nl. ■

Wat zijn gevolgen van deze stijgende AOW-leeftijd voor notarissen?

Louis van Drunen: 'De stijging heeft uiteraard gevolgen voor uw ouderdagvoorziening. De AOW-leeftijd en de pensioenregelingen gaan namelijk uit elkaar lopen. Maar de nieuwe AOW-leeftijd raakt ook andere inkomensvoorzieningen, zoals arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Deze verzekeringen zijn

vaak afgestemd op de ouderdagvoorzieningen. Wanneer u als zelfstandige blijvend arbeidsongeschikt raakt, hebt u direct een inkomenshaat tussen de eindleeftijd van uw arbeidsongeschiktheidsverzekering en uw AOW-leeftijd. Het maakt daarbij niet uit of u nu 29, 45 of 53 jaar bent. Nagenoeg alle bestaande arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn tot nu toe gesloten tot de verzekerde 65 jaar wordt. Bij arbeidsongeschiktheid kan tussen de eindleeftijd van de verzekering en de AOW-leeftijd geen aanspraak gemaakt worden op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Die AOW-leeftijd is voor veel notarissen 67 jaar.' ■

Waarom moeten notarissen snel actie ondernemen?

Ad Schilder: 'Zoals Louis van Drunen aangaf, is het financiële risico als gevolg van de verhoogde AOW-leeftijd groot en dat risico loopt u nú. Zeker als zelfstandig notaris. De kans op arbeidsongeschiktheid neemt toe naarmate u ouder wordt. Hart- en vaatziekten, urogenitale klachten en aandoeningen en ziekten van houdings- en bewegingsapparaat (ziekten van botspierstelsel en bindweefsel) komen beduidend vaker voor op oudere

leeftijd. Bovendien neemt – statistisch gezien – de kans op herstel af. Bij de aanvraag van een verzekering of het verhogen van het verzekerde risico beoordeelt een verzekeringsmaatschappij vooraf uw kans op arbeidsongeschiktheid. Dit doet zij op basis van uw gezondheidsverklaring (hierin worden vragen gesteld over uw gezondheid) en eventueel aanvullende informatie en/of onderzoeken. Wanneer u een verhoogd risico op arbeidsongeschiktheid hebt – en dat risico neemt toe naarmate u ouder wordt – kan de verzekeringsmaatschappij de verzekering tegen beperkende voorwaarden of een verhoogde premie voorstellen. In het ergste geval kan uw aanvraag worden afgewezen.' ■

Hoe kunnen notarissen financiële risico's beperken?

Maarten de Rooij: 'De gemiddelde Nederlander denkt onvoldoende na over zijn pensioen, AOW en het risico van arbeidsongeschiktheid. De zelfstandige notaris vormt daar geen uitzondering op. De inkomenszekerheid voor als u niet meer actief werkt éénmalig regelen, is niet voldoende. Zeker niet als sociale voorzieningen wijzigen. Het

is belangrijk dat met name zelfstandigen zich verdiepen in deze materie en hun situatie onder de loep nemen. Als zelfstandige kunt u namelijk geen aanspraak maken op een sociale uitkering.

Er zijn verschillende manieren om het inkomenshiaat te overbruggen. Zo kan het zijn dat u naast uw AOW zelf een pensioenvoorziening hebt getroffen met een aanvangsleeftijd van 65 jaar, waardoor het inkomensgat enigszins beperkt blijft. Of u hebt de jaren die u extra moet overbruggen aan het doelkapitaal van uw pensioenregeling toegevoegd. Als uw pensioenvoorziening niet toereikend is om

eerder te stoppen met werken, is een voor de hand liggende optie om de pensioendatum uit te stellen. U kunt er ook voor kiezen de eindleeftijd van uw arbeidsongeschiktheidsverzekering te verhogen naar 66 of 67 jaar. Maar let op: als u arbeidsongeschikt bent, kunt u niet langer doorwerken en kunt u ook niet de eindleeftijd van uw verzekering verhogen! Het is verstandig om contact op te nemen met uw financieel adviseur om na te gaan welke mogelijkheden u hebt en welke het best aansluit bij uw situatie en wensen.' ■

Wat doet een arbeidsongeschiktheidsverzekeraar om te voorkomen dat verzekerde notarissen te maken krijgen met een inkomenshiaat door de verhoogde AOW-leeftijd?

Maarten de Rooij: 'Steeds meer verzekeraars bieden arbeidsongeschiktheidsverzekeringen tot 67 jaar aan. Een enkele verzekeraar attendeert de verzekeringnemer hierop. Ook verzekeringsadviseurs zullen hun relaties hierop wijzen. Kern van ondernemerschap is eigen verantwoordelijkheid. Een deel van de notarissen kiest er bewust voor geen verzekering af te sluiten. Ik adviseer notarissen om weloverwogen een keuze te maken. Ook Movir kan u daarbij helpen. Zo kunt u sinds dit jaar kiezen voor een verzekering met een eindleeftijd tot 67 jaar. Hierdoor kunnen notarissen van 61 jaar nog bij ons een verzekering

aanvragen. Bovendien ontvangen leden van de KNB 10 procent korting op de reguliere premie. Daarnaast hebben wij samen met verzekeringsadviseurs de verzekerde notarissen een aanbod gedaan om tegen beperkte medische waarborgen de eindleeftijd op de verzekering te verhogen. Dit aanbod geldt tot en met 1 juli 2013. Daarna geldt ons reguliere acceptatiebeleid. Verzekerde notarissen die geen hogere eindleeftijd kunnen aanvragen, hebben wij geattendeerd op het inkomenshiaat, zodat zij op zoek kunnen gaan naar andere mogelijkheden om dit hiaat te dichten.' ■

Stichtingen, verenigingen en coöperaties

Samen met vrienden stroom inkopen, broodfondsen voor zzp'ers, een stichting die de aandelen van de vennootschap beheert. Stichting, vereniging en coöperatie zijn weer hip. De hoogste tijd dus om de ontwikkelingen rond deze rechtsvormen op een rijtje te zetten. Tijdens het symposium *Stichting, vereniging en coöperatie* wordt bovendien een nieuw handboek gepresenteerd.

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Roel Ottow

Is het een reactie op de crisis? Een heropleving van de gezamenlijkheidszin? Hoe het ook zij: 'ouderwetse' rechtsvormen als stichtingen, verenigingen of coöperaties zijn weer helemaal terug. De cijfers spreken voor zich: in de afgelopen 20 jaar groeide het aantal stichtingen met bijna 60 procent, van zo'n 100.000 in 1995 tot 158.000 in februari dit jaar. Ook het aantal verenigingen nam toe: van 106.000 naar 140.000 begin dit jaar. En met het Jaar van de Coöperatie van de Verenigde Naties net achter de rug mag ook deze rechtspersoon zich in hernieuwde belangstelling verheugen. Een miljard mensen is wereldwijd afhankelijk van een coöperatie, en met ruim 5.000 inschrijvingen in het Handelsregister is deze rechtsvorm ook in Nederland aan een nieuwe opmars bezig. Alle reden dus om het symposium dat de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) jaarlijks samen met het Molengraaff Instituut organiseert aan deze

rechtspersonen te wijden. Op het symposium zal ook het nieuwe *Handboek Stichting en Vereniging* worden gepresenteerd. Zo'n handboek was er nog niet, afgezien van enkele uitgaven die vooral bedoeld waren voor studenten en waarin met name de traditionele aspecten van deze rechtsvormen, zoals vastgelegd in Boek 2 Burgerlijk Wetboek, werden belicht. Het nieuwe handboek is niet alleen bruikbaar voor studenten en notarissen, maar vooral ook voor de mensen in de praktijk: bestuurders, commissarissen en hun adviseurs.

MAKE OVER

Vooral de stichting lijkt aan een flinke *make over* bezig en het aantal verschijningsvormen ervan neemt toe: van liefdadigheidsinstelling tot beheerder van de derdengeldrekening, van pensioenfonds en kerkgenootschap tot woningcorporatie. Ruim 12.000 stichtingen drijven daarnaast een onderneming. 'De stichting heeft zich ontwikkeld van doelvermogen tot een uiterst veelzijdige rechtsvorm

die er haar hand niet voor omdraait te opereren als ondernemende of commerciële stichting, als familiestichting of als maatschappelijke onderneming', schreef Niek Zaman, hoogleraar Notarieel ondernemingsrecht bij het Molengraaff Instituut en dagvoorzitter van het symposium, vorige maand al in het *WPNR*.

VERANTWOORDING

Een aspect dat volop belangstelling krijgt, is de wijze waarop governance in de rechtsvorm is ingebed. Denk aan de verhouding tussen bestuurders, raden van toezicht en bij een vereniging de leden. Dat heeft alles te maken met de maatschappelijke roep om verantwoording: bestuurders moeten laten zien wat ze doen, zeker als het gaat om organisaties met een bepaalde maatschappelijke functie. Maar wettelijke regelingen rond governance zijn er nauwelijks, zegt Zaman. Daar leek even verandering in te komen met het wetsvoorstel *Maatschappelijke Ondernemingen*, een plan uit

Rechtsvormen in beweging

de koker van Balkenende, die op het onderwerp promoveerde. Zaman: 'Maar een van de eerste daden van het kabinet-Rutte I was het intrekken van dit wetsvoorstel.' Jammer, vindt hij, omdat de maatschappelijke behoefte aan regelgeving omtrent governance de laatste jaren alleen maar groeit – met dank aan de schandalen rond grote woningbouwcoöporaties en zorginstellingen. 'De overheid is daar een beetje dubbel in. Dergelijke organisaties worden deels privaat, deels met overheidsgeld gefinancierd. Aan de ene kant wil men er afstand van nemen, aan de andere kant ook weer niet de grip erop verliezen. Voor specifieke branches, zoals het onderwijs, de woningcorporaties of de zorg, zijn wel governancecodes opgesteld. Maar hoe je het bij andere organisaties regelt, bijvoorbeeld of het toezicht door een interne raad van toezicht wordt uitgeoefend, of extern vanuit de overheid, is bij veel andere organisaties nog onduidelijk', aldus Zaman. Sinds 1 januari geldt voor nv's en bv's de Wet bestuur en toezicht, waarin de verhoudingen tussen het uitvoerend bestuursorgaan en het toezichthoudend bestuursorgaan aan de orde is en door de introductie van de zogeheten *one-tier board* aandacht wordt gegeven aan een verdeling van toezichthoudende en uitvoerende functies. Niets staat in de weg om een dergelijke structuur ook bij stichtingen

**Wettelijke regelingen
rond governance zijn
er nauwelijks**

en verenigingen toe te passen, vindt Zaman, en in de praktijk is daar ook behoefte aan: het zou de duidelijkheid en uniformiteit ten goede komen.

ONGELIJKHEID

Een goede governancestructuur beschermt organisaties vooral tegen slecht bestuur, schrijft Zaman in het *WPNR*. Maar de nieuwe regeling die ziet op een goede taakvervulling van het bestuur geldt weliswaar voor toezichthouders in sectoren waarvoor governancecodes zijn opgesteld, namelijk de semipublieke instellingen, maar niet voor de toezichthouders van alle stichtingen. Daardoor ontstaat een discrepantie in functionaliteit en zijn in elk geval de gronden voor aansprakelijkstelling van toezichthouders in het ene geval veel verder geconcretiseerd dan in het andere geval. Dat geeft ongelijkheid, vindt Zaman.

Behoeft is er ook om het tegenstrijdig belang van bestuurders en toezichthouders op de stichting goed te regelen. Voor bv's en nv's is dat nu wel geregeld: bij een tegenstrijdig belang wordt de belanghebbende uitgesloten bij de beraadslaging en besluitvorming over een bepaald onderwerp. Bij de stichting geldt dit niet. Daarover moet nagedacht worden, vindt Zaman. Al helemaal als het stichtingsbestuur bestaat uit één persoon, of als alle bestuurders zijn gecompromiteerd.

Een ander onderwerp waar veel aandacht naar uitgaat, zijn de nieuwe regels rond de Algemene Nut Beogende Instellingen, kortweg ANBI's. Schenkingen aan ANBI's zijn belastingvrij, maar of de stichting daar vervolgens ook netjes mee omgaat, is niet altijd inzichtelijk en jaarrekeningen waren tot nu toe niet openbaar. Een nieuwe publicatieplicht moet daar verandering in brengen.

GRENZEN

Ook bij de inrichting van coöperaties, die de laatste jaren als paddenstoelen uit de grond schieten, kan de notaris een belangrijke adviesfunctie vervullen. 'De coöperatie wordt plotsklaps als erg aantrekkelijk ervaren, ook vanuit fiscaal perspectief, met name waar het betreft de mogelijkheden te genieten van de deelnemingsvrijstelling', zegt Kid Schwarz, hoogleraar Handels- en Ondernemingsrecht verbonden aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht. De vraag is echter, zegt Schwarz, of de flexibiliteit die de coöperatievorm biedt niet wordt overtroffen door de flexibiliteit die sinds 1 oktober 2012 wordt geboden in het nieuwe bv-recht. Daarbij komt dat bij uitbundig gebruik van de rechtsvorm van de coöperatie zoals thans wordt waargenomen, de grenzen van het recht wel worden opgezocht. De coöperatie wordt immers gekenmerkt door het 'streven naar het voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door het aangaan van overeenkomsten met die leden in het bedrijf dat te dien einde te hunnen behoefte wordt uitgeoefend', zoals de wet dat uitdrukt. Voor Schwarz is het maar zeer de vraag of het gebruik van de coöperatie als rechtsvorm voor samenwerkingsverbanden als advocatenkantoren en andere beroepsbeoefenaars, of bijvoorbeeld bancaire activiteiten, wel past bij de wettelijke kenmerken, zoals die voor de coöperatie zijn gedacht en zijn gecodificeerd. Schwarz: 'Indien men de ruime gebruiksmogelijkheden van de coöperatie voorstaat, lijkt het voor de hand te liggen om, zoals H. Koster in *Themis* 2013-2 voorstelt, de regeling van deze rechtsvorm te moderniseren.' Verandering en vernieuwing rond deze rechtsvormen bieden het notariaat volop mogelijkheden. Het nieuwe handboek dat op het KNB-symposium wordt gepresenteerd, kan daarbij een helder richtsnoer vormen. ■

En
verder:

*‘Ik werk
graag
doelgericht’*

‘Degelijk is goed, saai niet’

Anne-Marie Smelt is het nieuwste bestuurslid van de KNB. De kandidaat-notaris bij BolscherBrugDeijl Notarissen in Amersfoort is een ongeduldig type dat van duidelijkheid houdt, maar weet ook dat besturen een zaak van de lange adem is.

TEKST Arnoud Veilbrief | FOTO Truus van Gog

Anne-Marie Smelt is een wegstreper. Een afvinker. ‘Ik werk graag doelgericht. Na een dag wil ik zien wat ik gedaan heb. Ik heb er een hekel aan als ik niet weet of ik nu verder ben gekomen of niet.’ Waar ze ook een hekel aan heeft – een ‘bloedhekel’ zelfs – is de uitdrukking ‘in beginsel’. Ze lacht erbij als ze gevraagd wordt om haar afkeer te verklaren, zoals ze tijdens het hele gesprek graag lacht. ‘Ja waarom? Het is zo... zo nietszeggend! In beginsel, wat zeg je daar nu mee? Je zegt iets, maar je neemt het eigenlijk gelijk weer terug. Het is zo onduidelijk.’ Om daar na een korte pauze aan toe te voegen: ‘Ik heb een hekel aan onduidelijke mensen.’ Opnieuw een lach. Het zijn maar een paar uitspraken van Smelt (1980), die verder begrijpelijkerwijs inhoudelijk nog wat terughoudend is. Ze heeft nog geen vastomlijnde agenda, maar ideeën en enkele bescheiden ambities heeft ze wel. En ze heeft er veel zin in. ‘Je ziet hier op een veel hoger niveau wat er allemaal aan de hand is in het notariaat. Dat boeit me.’

KRAAMBEZOEK

Het leven van de Zwolse is momenteel vol verandering, want ze is ook nog zwanger van haar tweede kind. Haar kandidatuur begon opvallend genoeg ook met een kraambezoek. ‘Een oude studievriend uit mijn studententijd in Utrecht was net vader geworden. Terwijl ik de baby in mijn handen had, zei hij: “Ik ben gevraagd om in het landelijk KNB-bestuur te komen, maar ik sla de uitnodiging af. Waarom doe jij het niet?” Het overviel me, natuurlijk. “Denk erover na”, zei hij.

Wat later kreeg ik een telefoontje van Franc Wilmink. “Heb je interesse”, vroeg hij. Inmiddels had ik die wel. “Dan moet je wel een goed verhaal hebben, want tot nu toe ben je wel erg geholpen.” Daar had hij gelijk in. Gelukkig had ik dat, haha.’

CREATIEF BEROEP

De eerste vergaderingen zitten erop. Doorstrepen en afvinken is er niet bij, daar is ze niet teleurgesteld over. ‘Dat wist ik natuurlijk. Zo werkt besturen niet. Het gaat om de lange lijn en er gebeurt ook steeds weer iets onverwachts. Het is anders dan het bijhouden van je dossier, maar dat maakt het ook leuk.’ Een termijn duurt drie jaar. Wat zou ze willen bereiken in die tijd? Nou, dat beeld van de notaris als een behoudende, oudere meneer zit haar toch wel dwars. Dat zou ze graag anders zien. ‘Ten eerste ben ik een jonge vrouw (“dat kan best een rol hebben gespeeld bij mijn benoeming”), dus het eerste deel van dat beeld klopt al niet. En we zijn niet behoudend, ik wil uitdragen dat we een ontzettend innovatieve beroepsgroep zijn. Ik kom uit een kappersfamilie. Kappers hebben hetzelfde probleem. Terwijl het een heel creatief beroep is, net zoals het notariaat.’

IMAGO

Hoe moet de perceptie van de notaris bij het grote publiek veranderen? ‘Tja, dat is een lastige. Niet door reclamezendtijd in te kopen, dat werkt niet. Zoiets moet groeien. Het moet uit onszelf komen, wij moeten dat uitdragen.’ Heeft een zekere saaiheid als imago niet ook zo zijn voordelen? Bankiers waren vroeger saai en dus betrouwbaar. Juist toen de branche ‘dynamisch’ werd, ging het mis. ‘Degelijk is goed, saai niet’, zegt

ze beslist. ‘Het publiek moet onze creativiteit kennen, dan kunnen we ons markt-aandeel vergroten met andere soorten dienstverlening dan alleen akten passeren.’

ANDERE RECHTSGBIEDEN

Dat is het imago. En het notariaat zelf? Na enig nadenken: ‘Notarissen zouden misschien beter over de grenzen van hun vakgebied heen kunnen kijken. Alert zijn als je iets opvalt en de klant vervolgens doorverwijzen en mogelijk adviseren. Misschien moeten we ons daarvoor iets meer verdiepen in andere rechtsgebieden.’ Maar zeggen dat notarissen niet breed genoeg ontwikkeld zijn, zo ver wil ze zeker niet gaan. ‘Was mijn agenda nog wat voorzichtig?’, vraagt ze na het gesprek. ‘Ja, ik zit nog geen maand in het bestuur, hè? Kom me over een halfjaar nog maar eens opzoeken.’ ■

Bewustwording rondom samenlevingsovereenkomst vergroten

[UITGELICHT](#)

De samenlevingsovereenkomst wordt vaak (nog) niet optimaal benut. Partners zijn zich niet voldoende bewust van het belang ervan en van de verschillende regelingen die zij kunnen treffen. Dit is de eerste uitkomst van het onderzoek naar de praktijk van de notariële samenlevingsovereenkomst die tijdens het EPN-congres bekend werd gemaakt.

Dit onderzoek 'Notariële samenlevingsovereenkomsten in de praktijk' is uitgevoerd door het Notarieel Instituut Groningen in samenwerking met de KNB en de EPN. Onderzocht is onder meer wat volgens (kandidaat-)notarissen de beweegredenen zijn om een samenlevingsovereenkomst aan te gaan en welke regelingen veelal worden getroffen. Professor Leon Verstappen lichtte de eerste uitkomsten toe tijdens het jaarlijkse EPN-congres Samenwonen en samenleven van donderdag 16 mei. Daaruit blijkt dat de bewustwording onder samenwonende partners van wat er met een samenlevingsovereenkomst geregeld kan worden onvoldoende is. De EPN wil hierin verandering brengen door het inzicht bij samenwoners en (kandidaat-)notarissen te vergroten en door meer gewicht toe te kennen aan het samenleven als nieuwe burgerlijke staat.

notarissen de beweegredenen zijn om een samenlevingsovereenkomst aan te gaan en welke regelingen veelal worden getroffen. Professor Leon Verstappen lichtte de eerste uitkomsten toe tijdens het jaarlijkse EPN-congres Samenwonen en samenleven van donderdag 16 mei. Daaruit blijkt dat de bewustwording onder samenwonende partners van wat er met een samenlevingsovereenkomst geregeld kan worden onvoldoende is. De EPN wil hierin verandering brengen door het inzicht bij samenwoners en (kandidaat-)notarissen te vergroten en door meer gewicht toe te kennen aan het samenleven als nieuwe burgerlijke staat.

EPN-activiteiten rondom samenwonen

De uitkomsten van het onderzoek zullen nog nader worden uitgediept en te zijner tijd worden gepubliceerd op de website van de EPN en de KNB. Op 12 juni organiseert de EPN een cursus voor haar leden waarin een nieuw model samenlevingsovereenkomst wordt gepresenteerd en toegelicht door deskundigen vanuit verschillende vakgebieden. Van 24 tot en met 28 juni organiseert de EPN in samenwerking met de ABN AMRO Bank de Week van het Samenwonen.

VOC: Boeiende workshop Paul Quist

Notaris Paul Quist besprak op 22 april de Wet bestuur en toezicht. In drie uur tijd liet hij ons alle valkuilen zien die maar mogelijk zijn. Zo is de *one-tier board* (naar Angelsaksisch voorbeeld) ingevoerd. Slechts een handvol vennootschappen maakt hiervan gebruik en het is de vraag of de *one tier* zal aanslaan of dat wij toch bij 'onze' oude vertrouwde raad van commissarissen zullen blijven. Het 'afschaffen' van het tegenstrijdig belang lijkt een uitkomst, maar de wet is op dit punt zo onduidelijk dat weer andere problemen zijn ontstaan.

VOC: overig nieuws

De cursus van Nyenrode onder leiding van Barbara Bier is binnen enkele weken volgetekend door leden van de VOC. Begin juni is er het congres over de Stichting, vereniging en coöperatie (zie het artikel op pagina 16 van dit nummer), een initiatief dat door de VOC wordt ondersteund. En, dat mag niet onvermeld blijven, de VOC kent thans al meer dan tachtig leden!

VASN: Evaluatie pachtstelsel

Het ministerie van Economische Zaken heeft opdracht gegeven aan Willem Bruil, directeur van het Instituut voor Agrarisch Recht, voor evaluatie van de huidige pachtregelgeving. Kern van de discussie over de regelgeving is dat er sprake is van tweeslachtigheid. Enerzijds is er een pachtinstrument dat

gereguleerd is door onder meer toetsing aan de grondkamer met dwingende bepalingen. Anderzijds is er sprake van een pachtvorm, waarbij vraag en aanbod de duur van de huurovereenkomst en de huurprijs bepalen. De evaluatie zal een beoordeling van de huidige regelgeving omvatten, waarbij onder andere gekeken wordt naar rendementen en behoeften en waarbij een vergelijking met de systematiek in andere landen en andere sectoren wordt gemaakt. Het streven is om de evaluatie in november van dit jaar af te ronden.

VASN: Studiemiddag verzet!

De eerder aangekondigde studiemiddag van 4 juni in samenwerking met de VAR en NVR wordt verzet naar het najaar. Het onderwerp is 'Vergroening en Verduurzaming'. Aansluitend aan de lezingen zal er voldoende gelegenheid zijn om kennis te maken met de leden van de andere verenigingen om netwerkcontacten voor de eigen praktijk op te doen. Zodra meer bekend is over invulling van de bijeenkomst, worden de VASN-leden daarvan op de hoogte gesteld.

VMSN: Wetsvoorstel registermediation

Tweede Kamerlid Ard van der Steur (VVD) heeft op 25 april het wetsvoorstel registermediation ter consultatie gepubliceerd. Dit wetsvoorstel is een (gedeeltelijke) uitwerking van de Europese Richtlijn voor Mediation en vormt de inbedding van mediation in het burgerlijk

recht, het bestuursrecht en het strafrecht. Het wetsvoorstel bestaat uit drie onderdelen: de Wet registermediator, de 'Kaderwet Mediation' (Burgerlijk Wetboek en Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering) en een gedeelte dat ziet op het bestuurs- en belastingrecht. De KNB en VMSN hebben een gezamenlijke werkgroep ingesteld en op het wetsvoorstel gereageerd. Dit wetsvoorstel wordt gezien als een uitgelezen kans voor het notariaat.

VMSN: Mediation online

VMSN start binnenkort met een tweede try-outsessie voor online mediation, een efficiënte en snelle manier van mediation die past bij deze tijd. Het is goed toepasbaar in situaties waar mensen elkaar liever niet fysiek willen ontmoeten of waar de geografische afstand een bezwaar is. Of omdat mensen het prettig vinden thuis in alle rust hun antwoord te kunnen overdenken. De communicatie van partijen vindt digitaal plaats via de mediator. Hierdoor wordt het gevaar van onheuse bejegeningen, zoals die gemakkelijk worden gemaakt via digitale media, voorkomen. Het systeem wordt in samenwerking met VMSN steeds verder aangepast voor gebruik in de notariële mediationpraktijk. VMSN hoopt eind 2013 definitief gebruik te kunnen maken van deze mooie aanvulling op de mediationwerkzaamheden.

[VERENIGINGSNIEUWS](#)

Helpende hand

Feit uit de sociale wetenschappen: bij benadering treedt er eens in de 50 à 75 jaar een paradigmashift op, een drastische wijziging in visie en opvattingen over de samenleving en de economie. Na de crisis van de jaren 30 was dat de Keynesiaanse vraagstimulering. Sinds het midden van de jaren 80 bleek die niet altijd even goed te werken, waarna 'marktwerking' als het nieuwe dogma werd omarmd. Telefonie, energie, openbaar vervoer, sociale huisvesting en ook de notariële rechtsbedeling zouden dankzij het vrije spel der krachten op economische markten de burger op de allerbeste manier bedienen.

MARKTWERKING

Voor marktwerking als economisch sturingsmechanisme is veel te zeggen, maar mijns inziens is de ideologische geloofsopvatting (beter: geloofsmisvatting) dat daarmee alle problemen tot het verleden behoren en er een betere wereld zal ontstaan, apert onjuist. Dat wordt vooral in de laatste jaren voor het notariaat scherp zichtbaar. Marktwerking kan alleen iets nuttigs toevoegen in een

economisch volledig vrije markt. Als zo'n markt al zou bestaan, verdraagt dit anarchokapitalisme zich niet met een 'product' als rechtszekerheid en rechtsbescherming. De burger is nu eenmaal niet uit zichzelf bereid de daarvoor passende prijs te betalen.

SCHADUWZIJDEN

Begrijp mij niet verkeerd, de marktwerkingsagenda heeft ook veel goeds gebracht in het notariaat. Onder andere op het gebied van innovatie en maatschappelijke betrokkenheid. Maar er zijn ook forse schaduwzijden. Bij een toenemend aantal kantoren wordt dat zichtbaar: de verdienmogelijkheden en daarmee het vermogen om te investeren in (bij)scholing, automatisering, kortom in kwaliteit en continuïteit van het kantoor, zijn te gering geworden om de rechtszekerheidsopdracht van (sommige) notaris-kantoren goed inhoud te geven. Dat hoeft beslist niet te wijten te zijn aan de notaris op zo'n kantoor. Dat kan een prima vakman of -vrouw zijn. Het is voor zo'n notaris – hoewel hij/zij waarschijnlijk ons beroep prachtig blijft vinden – zeer demotiverend om langzaamaan het kantoor achteruit te zien gaan. Het is juist dan moeilijk beslissingen te nemen over al of niet doorgaan. Want hoe pak je dat aan? Wat zijn de financiële gevolgen? Wat moet een mens daarna? Vragen waar je zelf niet altijd goed uitkomt.

GELOOFWAARDIGHEID

Ik vind het in het belang van de hele beroepsgroep, dat deze kantoren een helpende hand krijgen. Dat heeft namelijk alles te maken met de geloofwaardigheid van en het vertrouwen in het notariaat. Daar heeft de KNB een taak. Niet de plicht om alle vraagstukken van zo'n kantoor op te lossen, maar wel de verantwoordelijkheid om zo'n notaris de weg te wijzen hoe zelf een antwoord te vinden en beslissingen te nemen.

Hier werd al aan gewerkt en daar gaan we mee door. ■

Franc Wilmink | VOORZITTER KNB

'Notarissen mogen tien jaar lang ontzette notarissen niet in dienst nemen'

Een notaris mag een notaris die uit het ambt wordt ontzet tien jaar niet in dienst nemen. Ook mag niet op een andere wijze met een uit het ambt gezette notaris gedurende deze periode worden samengewerkt. Deze regel wil het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) invoeren. Dit naar aanleiding van een voorval met een uit het ambt ontzette notaris die als kandidaat-notaris op een kantoor doorwerkte.

Staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie gaf half april aan de Wet op het notarisambt op dit punt niet te willen aanpassen. De KNB vindt het toch belangrijk dat een uit het ambt ontzette notaris ook niet op andere wijze nog werkzaam kan zijn in het notariaat. Dit is naar de mening van het bestuur schadelijk voor de eer en het aanzien van het ambt.

POLL OP NOTARISNET

Uit een poll op NotarisNet blijkt dat bijna 35 procent van de deelnemende leden het voorstel van het bestuur een goede beslissing vindt. 19 procent vindt de beslissing van het bestuur te ver gaan. De beleidsregel waarin het bestuur deze regel wil vastleggen, zal op 19 juni in de ledenraad worden besproken.

De KNB vindt het toch belangrijk dat een uit het ambt ontzette notaris ook niet op andere wijze nog werkzaam kan zijn in het notariaat.

Verplichte collectieve excedentverzekering mag niet

Wat zijn de gevolgen voor u?

Nu de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) het beroep van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) inzake de verplichte collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering heeft verworpen, is de vraag: hoe nu verder? Franc Wilmlink, bestuursvoorzitter van de KNB, licht dit toe.

Op 15 mei 2013 heeft de ABRS een beslissing genomen in het geschil tussen een vijftal notarissen en de KNB over de verplichte collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor notarissen. De notarissen hebben aangevoerd dat de KNB notarissen niet mag verplichten zich te verzekeren tot een bepaalde dekking, dan wel dat de verplichte dekking van 25 miljoen euro bovenmatig zou zijn. Daarnaast zouden zij niet verplicht mogen worden deel te nemen aan een door de KNB afgesloten collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering. De ABRS is tot het volgende oordeel gekomen: *'De rechtbank heeft terecht overwogen dat uit artikel 61 van de Wna volgt dat de KNB dient te bevorderen dat haar leden een adequate voorziening hebben voor het risico van beroepsfouten. Het bestuur betoogt terecht dat daaronder ook de bevoegdheid valt de hoogte te bepalen van het bedrag waartoe een notaris verzekerd dient te zijn. [...]* Anders dan de rechtbank heeft overwogen, volgt uit artikel 61 wel de bevoegdheid de leden van de KNB te verplichten tot deelname aan een collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering en uit artikel 87 de bevoegdheid

jaarlijkse bijdragen daarvoor de heffen, mits aannemelijk is dat de deelname van de leden van de KNB aan een collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering noodzakelijk is, in dier voege dat zonder een dergelijke deelname een goede beroepsuitoefening door de notarissen niet is gewaarborgd.'

Om de noodzakelijkheid van een verplichte collectieve verzekering aan te tonen, heeft de KNB een rapport van AON overlegd, waaruit blijkt dat een flink deel van de notarissen niet verzekerd zijn als zij een individuele aansprakelijkheidsverzekering zouden afsluiten. De ABRS is hiervan niet overtuigd en vindt dat de KNB daarom aan de leden niet de verplichting kan opleggen deel te nemen aan een collectieve beroepsaansprakelijkheidsverzekering. De KNB mag van de ABRS wel voorwaarden stellen waar een beroepsaansprakelijkheidsverzekering aan moet voldoen en kan daarbij ook een minimale dekking voorschrijven voor de leden.

MOGELIJKHEDEN TOT 1 OKTOBER 2013

De zogenoemde derde excedentverzekering loopt per 1 juli 2013 af. Gezien de uitspraak kan deze niet verlengd worden. Echter, het bestuur heeft besloten om alle leden die dat willen en die de volledige aan hen opgelegde bijdrage in de premie hebben voldaan, te verzekeren van een dekking voor 25 miljoen euro voor beroepsaansprakelijkheid tot 1 oktober aanstaande. Iedereen die niet betaald heeft, krijgt de mogelijkheid te betalen en gedekt te blijven of per direct een eigen verzekering met een gelijke dekking te sluiten. Ook leden die wel betaald hebben, mogen een eigen verzekering afsluiten. De KNB kan alleen in die gevallen niet overgaan tot restitutie van enig bedrag.

KNB-MANTELOVEREENKOMST MOGELIJK?

Het bestuur onderzoekt wat de mogelijkheden zijn voor na 1 oktober aanstaande. Er wordt gekeken of notarissen in een KNB-mantelovereenkomst individueel een verzekering af

De KNB mag van de ABRS wel voorwaarden stellen waar een beroepsaansprakelijkheidsverzekering aan moet voldoen en kan daarbij ook een minimale dekking voorschrijven voor de leden.

kunnen sluiten die voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Verordening beroeps- en gedragsregels. Het bestuur zal u hierover zo spoedig mogelijk informeren.

ANDERE VERPLICHTE COLLECTIEVE VERZEKERINGEN

De beslissing van de ABRS heeft ook gevolgen voor de andere verplichte collectieve verzekeringen van de KNB: de verzekering voor administratieve betaalfouten en de fraude- en geldswaardeverzekering. Ook deze kunnen niet meer collectief verplicht worden opgelegd. Hiervoor moet daarom voor 1 oktober 2013 een andere oplossing zijn gevonden. Het bestuur probeert ook deze verzekeringen in een KNB-mantel onder te brengen, zodat leden een totaalpakket kunnen aanschaffen. Notarissen die daaraan niet willen deelnemen, zullen zelf ook voor deze risico's een verzekering moeten afsluiten.

ONWENSELIJKE SITUATIE

Het bestuur maakt zich ernstige zorgen over de gevolgen die deze uitspraak voor de beroepsgroep heeft. Daarom heeft de KNB zich ook tot in hoogste instantie zo fel verweerd tegen de bezwaren van de vijf notarissen. De vrees bestaat dat de kosten voor het notariaat om zich te verzekeren, voor zover al verzekerd, zullen toenemen. Dit is, ook gezien de huidige economische situatie, een onwelkom gevolg van de uitspraak van de ABRS. Het bestuur doet er daarom alles aan om de gevolgen van de uitspraak zo beperkt mogelijk te houden.

KNB en VMSN positief over initiatiefwetsvoorstel mediation

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en de Vereniging van Mediators en Scheidingsbemiddelaars in het Notariaat (VMSN) willen dat Tweede Kamerlid Ard van der Steur (VVD) in het initiatiefwetsvoorstel mediation een regeling treft die voorkomt dat notarissen-registermediators onderworpen zijn aan dubbel tuchtrecht. Dit schrijven beide organisaties in een gezamenlijke reactie op dit initiatiefvoorstel.

De beroepsorganisatie voor notarissen en de notariële specialistenvereniging zeggen in dezelfde brief het initiatief van Van der Steur om mediation als wijze van geschiloplossing te verankeren in het Nederlandse rechtssysteem, te ondersteunen. Dit zal niet alleen leiden tot een betere inbedding van mediation in dat rechtssysteem, maar er ook voor kunnen

zorgen dat mediation eerder en meer zal worden gebruikt als alternatief voor de reguliere rechtspraak, aldus de KNB en VMSN. Ook denken beide organisaties dat een goed werkend systeem van mediation de rechterlijke macht zal ontlasten.

JURIDISCHE COMPETENTIES BELANGRIJK VOOR MEDIATOR

KNB en VMSN vinden met name de voorgestelde invoering van een register voor mediators belangrijk. Voor registratie daarin is het volgens de beide organisaties noodzakelijk dat een mediator over juridische competenties beschikt. Ze willen graag in een later stadium betrokken zijn bij de verdere invulling van de opleidingseisen van een mediator. Verder ondersteunen de notariële organisaties het voorstel waardoor de kantonrechter een door de mediator ingediend gemeenschappelijk

verzoek tot echtscheiding kan uitspreken. Juist bij mediation is er veel oog voor de positie van minderjarigen in een scheiding en minderjarigen zijn ook het meest gediend door de de-escalerende aanpak van mediation, aldus de KNB en VMSN.

KNB Cursusagenda

25 juni 2013

Management en leiderschap

Hoe geeft u op een effectieve manier leiding aan uw eigen kantoor en aan de mensen die daar werkzaam zijn.

27 juni 2013

Studiedag 'De levensexecuteur/het levenstestament'

Het levenstestament en de levensexecuteur staan momenteel in het middelpunt van de belangstelling. Nieuwe rechtsfiguren die een enorme ontwikkeling doormaken. Op deze cursusdag zal een breed scala aan onderwerpen behandeld worden.

11 september 2013

Levenstestament en 'Nu en later volmacht'

Naast de juridische en fiscale aspecten komt uitgebreid aan bod hoe u deze notariële producten kunt verkopen en de omzet van uw kantoor kunt vergroten.

12 september 2013

Symposium Notarieel Ondernemen

Tijdens dit symposium gaan we niet in op de vraag of een notaris ook ondernemer is, maar hoe een notaris dit ondernemerschap kan invullen.

17 en 24 september 2013

Testamenten maken

Testamenten opstellen gebaseerd op het nieuwe erfrecht en de nieuwe successiewet. Met model defiscalisatie 2012: vruchtgebruik voorop?

19 september 2013

Voorkom de meest gemaakte fouten, actualiteiten Kadaster

U krijgt inzicht in kadastrale inschrijvingsvereisten, kent de mogelijkheden om fouten bij inschrijving te voorkomen en u beschikt over een checklist die gebruikt kan worden bij het aanbieden van stukken.

23 september 2013

Schenken en vererven van een aanmerkelijk belang

Aan de hand van praktijkscenario's worden risico's en (advies)kansen geïdentificeerd waar de deelnemer de dag na de cursus direct proactief inhoudelijk en commercieel mee aan de slag kan.

.....
Dit is slechts een selectie uit het totale cursus-aanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125 (cursussen@knb.nl) of NotarisNet/Opleidingen
.....

Commissie protocollen gaat oplossingen aandragen

Het bestuur van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft besloten een Commissie protocollen in te stellen. Deze commissie moet oplossingen aandragen voor de vragen die ontstaan bij probleemkantoren en het onderbrengen van protocollen.

Vragen die er rijzen, zijn: wat is een protocol eigenlijk? Is dit af te splitsen van de onderneming, die een notariskantoor is? Is wijziging van de regelgeving nodig? In hoeverre is het proactief aanvragen van faillissement een begaanbare weg voor een publiekrechtelijke beroepsorganisatie?

INVENTARISEREN

De bestuurscommissie protocollen krijgt de taakomschrijving 'het inventariseren van de problemen die zich voordoen bij het begeleiden en sluiten van probleemkantoren en het doen van voorstellen voor de oplossing daarvan'. Zij zou daarbij aansluiting moeten zoeken bij de werkzaamheden van de Taskforce probleemkantoren, waarin de KNB, het Bureau Financieel Toezicht en het ministerie van Veiligheid en Justitie participeren. De commissie is gevraagd uiterlijk 1 oktober een advies uit te brengen.

Het bestuur van de KNB heeft besloten een Commissie protocollen in te stellen.

Met welke vraag kan ik bij de afdeling Praktijkuitoefening terecht? En wat doet de afdeling Communicatie? Elke maand vertelt een medewerker van het KNB-Bureau over zijn/haar werk, uitdagingen en drijfveren. Deze maand Corinne Elgers-van Elleswijk, projectadviseur cursussen en congressen bij de KNB.

Wie is Corinne Elgers-van Elleswijk?

'Plannen en organiseren, dat is echt mijn passie. Soms tot het neurotische af, zelfs de ceremoniemeesters op mijn eigen bruiloft hadden niets te doen! In dat opzicht kom ik aan mijn trekken in mijn huidige functie. Hiervoor heb ik onlangs een opleiding Eventmanagement afgerond. Eerder was ik secretaresse op verschillende notariskantoren en ook bij de KNB.'

Waar hou je je wekelijks mee bezig?

'Ik ben verantwoordelijk voor de organisatie van de ALV en het wetenschappelijk congres. Ook hou ik me bezig met de ontwikkeling van nieuwe cursussen en congressen en de logistieke afhandeling daarvan. Als afdeling zijn we zelf verantwoordelijk voor de marketing en communicatie van deze bijeenkomsten. Zo plaatsen we berichten in *Notariaat Magazine*, de digitale nieuwsbrief, op NotarisNet, LinkedIn en Twitter. De laatste jaren is ons gebruik van sociale media erg

toegenomen. We hebben een eigen groep op LinkedIn: KNB Cursussen en Congressen en je kunt ons volgen op Twitter (@KNBcongres).'

Waar haal je voldoening uit?

'Geen dag is hetzelfde. Niet alleen is elke cursus weer anders, ook mijn werkzaamheden zijn afwisselend: ontwikkeling, organisatie, marketing, contact met docenten en cursisten. Verder vind ik het heerlijk om met deadlines te werken en te zorgen dat een cursus vlekkeloos verloopt.'

Close up

Grootste professionele uitdaging?

'Op dit moment ben ik erg druk met de voorbereidingen van het wetenschappelijk congres van 4 oktober met als onderwerp Notariële bescherming ouderen. Ik doe dit jaar voor het eerst de logistieke organisatie daarvan. En daar komt veel meer bij kijken, dan bij de andere congressen die ik heb gedaan. Zo vindt het congres elk jaar plaats op een unieke locatie. Deze keer is dat het Concertgebouw in Amsterdam. Wat ook anders is, is het aantal en de soort deelnemers. Meestal komen er ongeveer duizend bezoekers. Daarnaast worden er ook veel stakeholders uitgenodigd. Dit jaar is er geen feestavond, maar is er gekozen voor een aangeklede borrel.'

Wat doe je na je werk?

'Leuke dingen met mijn gezin. Ik ben getrouwd en heb twee zonen van 6 en 8. Ook ga ik graag naar de sportschool en loop ik regelmatig hard.'

Als ik niet voor de KNB zou werken, dan was ik ...?

'Dan zou ik iets doen in de evenementenbranche, maar dan wel gericht op bedrijven, geen dancefeesten of culturele evenementen.'

Overgang registratie ligt op schema

De KNB neemt in 2014 de registratie van minuutakten over van de Belastingdienst. Gelijktijdig hiermee wordt er een centraal digitaal repertorium ingevoerd en zal ook de aangifte overdrachtsbelasting worden gedigitaliseerd. Een omvangrijk project. Verantwoordelijk bestuurslid Sander Smits vertelt over de stand van zaken.

Hoe is het project opgezet?

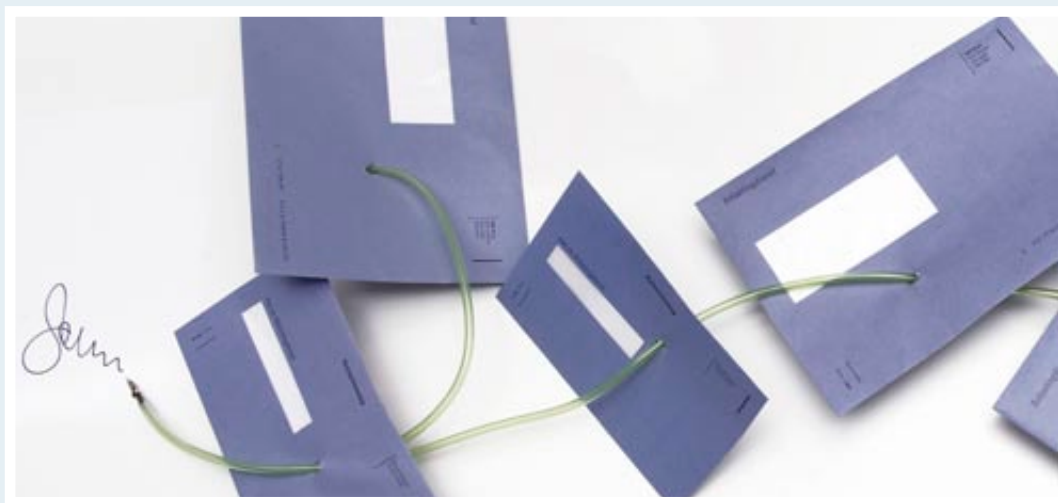
‘Er zijn twee klankbordgroepen: één van softwareleveranciers, de ander van notaris-kantoren, waarvoor kantoren zich eerder al konden opgeven. Op basis van de input van de beide groepen zijn we begonnen met de bouw van het digitale platform. Daar zijn we nu bijna mee klaar. Vanaf 21 oktober 2013 gaat de testfase van start, waarna het systeem vanaf 1 januari 2014 geleidelijk over het gehele notariaat wordt uitgerold.’

Hoe ziet dat digitale platform er precies uit?

‘Dat bestaat uit de koppeling met de Belastingdienst, uit de webservice en de webclient. Die twee laatste zijn manieren om digitaal te kunnen aanleveren, waarbij het verschil zit in de mogelijkheid tot geïntegreerd werken. De webclient is een werkwijze via internet, de gegevensinvoer is daarbij handmatig. Gegevens kunnen niet uit een akte of kaartenbak worden overgeheveld in het systeem. Bij de webservice is hergebruik en dus geïntegreerd werken wel mogelijk. Deze methode is meestal gebruiksvriendelijker.’

Waarom waren er twee systemen nodig?

‘We wilden het zo gemakkelijk mogelijk maken voor het notariaat, dus door hergebruik van gegevens. Daarvoor moesten de softwareleveranciers iets inbouwen in hun softwarepakket, dat aansluit op onze webservice. Het gaat dan om leveranciers die veel in het notariaat werken. Maar er moest ook iets geregeld worden voor de kantoren die zo'n softwarepakket niet hebben, of er niet mee willen werken. Daarom is de webclient ontwikkeld. Notariskantoren moeten dus gaan kiezen tussen de webservice en de webclient. Dit geldt overigens voor bijna alle applicaties die we vanuit de KNB beschikbaar stellen. Ook die zijn toegankelijk via webclient als webservice.’

Waarom kan niet iedere softwareleverancier gebruikmaken van de webservice?

‘Alleen softwareleveranciers die gecertificeerd zijn, kunnen via de webservice meedoen. Die certificering is nodig omdat we aan bepaalde eisen moeten voldoen. Het gaat hier namelijk om een berichtenuitwisseling met de overheid en om de uitvoering van een wet. Er gelden termijnen en er zijn juridische consequenties als berichten niet goed worden afgeleverd. Denk bijvoorbeeld aan de aangifte overdrachtsbelasting. De notaris en de Belastingdienst moeten wel op het systeem kunnen vertrouwen. Om daarvoor te zorgen, zijn er allerlei waarborgen opgenomen in het berichtenverkeer tussen de systemen. En daarom moeten er eisen worden gesteld aan het product van de softwareleverancier.’

Wat gaan de testkantoren doen?

‘Dat zijn de eerste kantoren die van het systeem gebruik gaan maken. Van de Belastingdienst mogen we die overigens geen testkantoren noemen, maar “eerste fase kantoren”, omdat “er geen weg terug meer is”. Deze kantoren stappen direct over op de nieuwe werkwijze en over is dus ook echt over. Wat die kantoren wel doen, is helpen met het opruimen van de eventuele kinderziekten in het systeem. We hebben in die eerste fase een extra team klaarstaan om de feedback van die kantoren zo goed mogelijk te verwerken.’

Hoe gaat de uitrol lopen?

‘Dat gaat per regio. Iedere notaris krijgt volgens de wet een beschikking van de Belastingdienst waarin staat per wanneer de overstap plaatsvindt. Om dat zo soepel mogelijk te laten verlopen, hebben we allerlei afspraken met de Belastingdienst. Zo wordt de datum al vóór de afgifte van de beschikking bekendgemaakt. Wanneer die datum het kantoor niet uitkomt, kan het dat aangeven. De Belastingdienst probeert daar zo veel mogelijk rekening mee te houden. Uiteindelijk moeten uiterlijk 1 juli 2014 alle kantoren over zijn.’

Ligt het project op schema?

‘Ja, dat gaat goed. Dat komt ook door de klankbordgroep, die al langere tijd meedenkt en ons en de softwareleveranciers van nuttige feedback voorziet. Zij geven ook aan dat het goed is dat de KNB in dit project zelf aan het roer zit en dat het niet een proces is wat ons overkomt. Daar ben ik zelf ook wel trots op.’

Op NotarisNet is een speciale pagina ingericht voor dit project. Hier vindt u alle praktische informatie over het project bij elkaar. Daar staan ook de namen van de softwareleveranciers die bezig zijn het systeem via hun softwarepakket te ontsluiten. Hou deze pagina regelmatig in de gaten!

Derdenbeslag op de derdengeldenrekening van de notaris. Het afleggen van de notaris van een verklaring omtrent wie rechthebbende is van de gelden.

Uitspraak: *gegrond onder oplegging van de maatregel van waarschuwing*

Casus

Na een echtscheiding is een woning verkocht. In het kader van de echtscheidingsprocedure was nog niet duidelijk welk deel van deze opbrengst aan de ex-echtelieden afzonderlijk toekwam. Als gevolg hiervan is de verkoopopbrengst bij de notaris in depot gestort. De ex-echtgenote heeft vervolgens beslag laten leggen op het deel van het depot dat toekomt aan haar ex-man, zijnde klager. De notaris heeft hiertoe een verklaring derdenbeslag afgelegd en heeft deze aan de deurwaarder toegestuurd. Enige tijd later legt een derde ook beslag op het deel van het depot dat klager toekomt. Na overleg tussen beide deurwaarders en de notaris zal één van beide deurwaarders als verdelend deurwaarder optreden. De notaris stort vervolgens de helft van het bedrag op de derdengeldenrekening van de verdelend deurwaarder. De ex-echtelieden procederen bij de civiele rechter. Deze maakt enkele jaren nadat de notaris de gelden heeft overgeboekt uit dat de notaris de gelden nooit had mogen overboeken omdat niet bepaald kon worden welk deel aan wie van de ex-echtelieden toebehoorde. Inmiddels heeft klager bewerkstelligt dat de gelden door de deurwaarder weer zijn teruggeboekt naar de derdengeldenrekening van de notaris. De notaris voert aan dat wellicht later is gebleken dat niet betaald had mogen worden aan de deurwaarder, maar dat de jurisprudentie hierover, waarop het oordeel van de civiele rechter gebaseerd is, dateert van na de datum dat de notaris de verklaring aflegde. Voor zover hij dus een onjuiste verklaring zou hebben afgelegd, kan hem dit niet tuchtrechtelijk verweten worden. De notaris is er naar zijn mening op goede gronden van uitgegaan dat aan de echtelieden ieder afzonderlijk de helft van de opbrengst toekwam.

De kamer voor het notariaat komt tot het volgende oordeel:
Het gaat erom of de notaris een onjuiste verklaring heeft afgelegd op basis van het derdenbeslag. Als er derdenbeslag wordt gelegd, is de notaris verplicht om de verklaring als bedoeld in artikel 476a Rechtsvordering (Rv) af te leggen. De notaris is daarbij uitgegaan van een verdeling bij helfte van de bij hem in depot gestorte verkoopopbrengst van de woning. Alvorens hiertoe over te gaan, had de notaris specifiek moeten onderzoeken of en welk deel van het in depot gestorte bedrag aan de beslagen partij toebehoorde. De notaris is uitgegaan van de stelling dat de (ex-)echtelieden ieder de onverdeelde helft van het depot zou toekomen en dat ieder van hen over dat deel direct moest kunnen beschikken. Het definitieve, rechtens vaststaande resultaat van de verdeling van de verkoopopbrengst van voornoemde woning was nog niet bekend, zodat de notaris nog niet tot het overmaken van de helft van de onverdeelde verkoopopbrengst (thans in depot op zijn kwaliteitsrekening) kon overgaan. Daarmee heeft de notaris een onjuiste verklaring als bedoeld in artikel 476a Rv afgelegd. De kamer zal dit onderdeel van de klacht dan ook gegrond verklaren.

De kamer dient na te gaan of de notaris zodanig heeft gehandeld dat een tuchtmaatregel aan hem dient te worden opgelegd. De kamer acht het onjuist opmaken van de verklaring derdenbeslag zodanig ernstig dat niet kan worden volstaan met enkel de constatering dat de notaris tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. De civiele rechter oordeelt het handelen van de notaris als een juridische misslag. Hij heeft geen valse, maar wel een onjuiste verklaring afgelegd. Daarbij komt dat de notaris reeds eerder tuchtrechtelijke maatregelen zijn opgelegd. *De kamer voor het notariaat verklaart de klacht gegrond onder oplegging van de maatregel van waarschuwing*
Kamer voor het notariaat 's-Hertogenbosch
15 april 2013, LJN YC0942

Opmerking

In tegenstelling tot een algeheel beslag op de derdengeldenrekening is beslag op een bepaald bedrag dat aan één of meerdere personen toekomt wel mogelijk. De notaris moet in dergelijke gevallen aangeven of, en zo ja, welk bedrag hij voor deze personen onder zich houdt op de derdengeldenrekening. De notaris zal op basis van deze uitspraak moeten nagaan welk deel van een onverdeeld bedrag aan de persoon toekomt waarop het beslag betrekking heeft. Indien dit niet is vast te stellen, dan maakt het aandeel van de beslagene onderdeel uit van een onverdeelde gemeenschap. Dit deel kan in dat geval ook nog niet worden gespecificeerd of op enigerlei wijze worden uitgekeerd. Het is dus zaak om zeker te zijn dat partijen het of eens zijn over een verdeling van het bewuste bedrag, of dat deze verdeling rechtens is vastgesteld, voordat in een verklaring ex artikel 476a Rv aan wordt gegeven dat een beslagene rechthebbende is met betrekking tot een bepaald bedrag op deze derdengeldenrekening.

Reikwijdte van een schorsing bij wijze van ordemaatregel op grond van artikel 106 Wna. Mag een geschorste notaris wel op zijn kantoor aanwezig zijn tijdens zijn schorsing?

Uitspraak: *Bekrachtiging schorsing*

Casus

De voorzitter van de kamer van toezicht heeft medio december 2012 een notaris geschorst nadat gebleken was dat deze notaris derdengelden had aangewend voor andere doeleinden. Zo had de notaris betalingen in boedels gedaan onder verschillende omschrijvingen 'Belastingdienst', terwijl feitelijk deze bedragen werden overgeboekt aan een rekening op naam van de notaris in privé. Voorts had de notaris een aanzienlijk bedrag uit een depot in privé opgenomen. Alle bedragen lijken te zijn gebruikt ten behoeve van zijn kantoor en een aantal

herenmodezaken die de notaris – in privé – drijft. De notaris heeft naar aanleiding van de schorsing gevraagd aan de voorzitter van de kamer van toezicht, omdat daarover niets was vermeld in het besluit om tot schorsing over te gaan, of het hem was toegestaan wel op het kantoor aanwezig te zijn. De voorzitter van de kamer heeft vervolgens in een e-mail aangegeven dat de notaris de eerste dag na het opleggen van de schorsing niet op kantoor mocht verschijnen. Voorts heeft de voorzitter gezegd dat het vervolgens aan de waarnemer is om in overleg met de notaris te beslissen in hoeverre de notaris mogelijk behulpzaam kan zijn bij de werkzaamheden op het kantoor. Hij heeft daarbij opgemerkt dat de eerste weken het echter niet voor de hand ligt dat de notaris zal worden toegelaten. De benoemde waarnemer heeft de notaris blijvend de toegang tot het kantoor ontzegd.

De notaris heeft hoger beroep aangetekend tegen de beslissing van de voorzitter om hem te schorsen en dan in het bijzonder tegen de beslissing om hem niet toe te laten op het kantoor. De notaris is van mening dat hij belang heeft bij toegang tot het kantoor teneinde omzet te genereren om zo spoedig mogelijk het tekort op de derdengeldenrekening aan te vullen. Daar komt bij dat de waarnemer volgens de notaris minimaal werkzaam is op het kantoor en niet doet aan acquisitie en omzetverhoging. De waarnemer heeft aangegeven te weigeren met hem op welke wijze dan ook contact te hebben en heeft geweigerd om financiële overzichten van het kantoor te verstrekken. Hierdoor was het voor de notaris niet mogelijk om met crediteuren een akkoord te bereiken of anderszins een vinger aan de pols te houden. Onder die omstandigheden is de kans groot dat het kantoor failliet gaat en dit wil de notaris voorkomen. De notaris meent dat in de beschikking van de voorzitter noch expliciet noch impliciet is opgenomen dat de toegang tot het kantoor aan hem is ontzegd. Hij verzoekt het hof dan ook om te bepalen dat hij per direct toegang heeft tot zijn kantoor en derden mag inschakelen om de omzet van het kantoor te verhogen.

De notariskamer komt tot het volgende oordeel:
Met betrekking tot de door de voorzitter gedane uitlatingen ten aanzien van het niet mogen verschijnen van de notaris op zijn kantoor, wordt het volgende overwogen. Vooropgesteld wordt dat in deze zaak artikel 106 lid 1 Wet op het notarisambt (Wna), zoals dit wetsartikel tot 1 januari 2013 gold, van toepassing is. Op 1 juni 2009 is de Wna gewijzigd, waardoor de mogelijkheid voor de voorzitters van de kamers van toezicht is verruimd om onverwijld een voorlopige maatregel op te leggen. Dit betekent dat de voorzitters per 1 juli 2009 op grond van artikel 106 lid 1 Wna ook andere voorlopige maatregelen kunnen treffen dan schorsing, bijvoorbeeld het verbod om op kantoor aanwezig te zijn gedurende een bepaalde termijn (zie Tweede Kamer, vergaderjaar 2007-2008, 31 385, nr. 7, p. 8), toegespitst op de specifieke omstandigheden van het geval. Aangezien het de bedoeling van de wetgever is geweest aan de voorzitter over te laten een passende maatregel te treffen, kan dit naar het oordeel van het hof bijvoorbeeld ook zijn een naast de schorsing te geven verbod om op kantoor te verschijnen. Wat hiervan ook zij, noch uit de beschikking van de voorzitter, noch uit de beslissing van de kamer blijkt dat de notaris bij wijze van ordemaatregel op grond van het bepaalde in artikel 106 lid 1 Wna een verbod tot toegang tot zijn kantoor opgelegd is. Voor zover de uitlatingen van de voorzitter in zijn e-mailbericht van 17 december 2012 als ordemaatregel in de zin van artikel 106 lid 1 Wna zouden moeten worden beschouwd, had de notaris binnen zes weken na de dag van verzending van dit e-mailbericht hiertegen appel dienen in te stellen, hetgeen hij niet heeft gedaan. Ten slotte overweegt het hof ten overvloede dat voor zover in de beslissing van de kamer, anders dan het hof doet, zou moeten worden gelezen dat ook de door de voorzitter gedane uitlating dat de notaris niet op zijn kantoor mag verschijnen, wordt bekrachtigd, de door de voorzitter in dit kader genoemde termijn van ‘de eerstkomende weken’ inmiddels is geëindigd.

De notariskamer bekrachtigt de beslissing van de kamer van toezicht tot oplegging van de schorsing

*Gerechtshof Amsterdam (notariskamer)
12 maart 2013, LJN BZ5405*

Opmerking

Bovenstaande beslissing laat zien dat er een spagaat is tussen de notaris als ambtenaar enerzijds en de notaris als ondernemer anderzijds. Daar waar de notaris is geschorst in de uitoefening van zijn ambt heeft hij als ondernemer wel een belang bij de continuïteit van zijn onderneming. In dit kader is het begrijpelijk dat de notaris graag toegang wil tot zijn kantoor. Evenwel is het in het belang van het eer en aanzien van het ambt dat de situatie hierdoor niet wordt verergerd. Een verbod tot toegang tot het kantoor kan dus wel gewenst en geboden zijn. Het is daarom zaak dat bij een beslissing tot het opleggen van een maatregel krachtens artikel 106 lid 1 Wna duidelijk wordt geformuleerd welke maatregelen worden opgelegd. Het lijkt erop dat de notariskamer, hoewel daar niets over gezegd wordt in deze uitspraak, kan toetsen of deze maatregelen proportioneel zijn. Dit zou aanleiding moeten zijn om in een beslissing bij het opleggen van ordemaatregelen duidelijk aan te geven met welk doel deze maatregelen worden opgelegd en wat de rechtvaardiging van dit doel is. Hier zal in elk geval uit moeten volgen dat de remedie niet erger is dan de kwaal.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtspraken te lezen. Nadere informatie: KNB, Willem Geselschap, telefoon 070 3307133 (w.geselschap@knb.nl)

Recent benoemd tot notaris

Sluis (in associatie met mr. E.O.F.J. Verhaegen) m.i.v. 31 mei 2013 **mr. A.P.M. Peijnenburg**, kandidaat-notaris (2002).

Recent aangewezen tot toegevoegd notaris

Enschede (protocol mw. mr. M.L.E. Plaggemars) m.i.v. 15 mei 2013 **mr. R.P.J.A. Mollink**; *Hellendoorn* (protocol mr. P.J.A.M. Snijders) m.i.v. 15 mei 2013 **mr. E.R. Oude Engberink**; *Veldhoven* (protocol mw. mr. J.M.J.M. Erdkamp) m.i.v. 15 mei 2013 mw. **mr. V.J. Ogier-Heitman**; *Rotterdam* (protocol mr. V.J.A.J.C. van Heeswijk) m.i.v. datum beëdiging **mr. R.J.M. van Heeswijk**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. J. Dogger, notaris te *Texel*, m.i.v. 1 juli 2013.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mr. A.A.M. van Stekelenburg, tot 9 april 2013 notaris te Eindhoven, m.i.v. 17 mei 2013 toe te wijzen aan **mr. J.F.M. Verhagen**, notaris te *Eindhoven*.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van mr. R.A.E. Welling, tot 15 september 2012 notaris te Wijchen, m.i.v. 23 mei 2013 toe te wijzen aan **mr. N.P.C.M. Thielen**, notaris te *Breda*.

Overleden

Op zevenenzeventigjarige leeftijd op 23 april 2013 de heer **mr. K.G. Zipp**, oud-notaris te *Niedorp*.

Op vijfenzeventigjarige leeftijd op 17 mei 2013 de heer **mr. B.K.J. Hoving**, oud-notaris te *Enschede*.

We vragen het Jet...

Ik ga het niet hebben over de crisis. Wel ga ik het hebben over de problemen binnen het notariaat op grote kantoren. Het notariaat is op grote kantoren meestal in de minderheid en de advocaten proberen altijd het beleid te overrulen. Neem nu de eeuwige discussie over legalisaties en bevoegdheidsverklaringen. Advocaten vinden het notariaat daarin maar lastig. Argumenten als: 'We kennen deze mensen en de zaak heeft veel haast' of 'We kunnen dit echt niet van deze cliënt vragen hoor, ze worden gek als ze horen dat ze langs een *notary public* moeten, bovendien is morgenochtend de *closing*'. Ik blijf de discussie met deze collega's onvermoeid voeren en ik heb niet de illusie dat ze het ooit echt zullen begrijpen.

Dan is er IT. Alle notariële medewerkers werkend op grote kantoren zullen dit

herkennen. Er komt een e-mail met de aankondiging dat het kantoor vanaf morgen gaat werken met een nieuw computersysteem. Vannacht vindt de migratie plaats. Wanneer ik bel met IT en vraag of er ook gedacht is aan het afzonderlijke systeem waar het notariaat mee werkt, wordt het stil aan de andere kant van de lijn. Niet aan gedacht dus.

Het hoort allemaal bij een groot kantoor, maar wat ik echt zorgelijk vind, is de positie van de vrouw op grote kantoren. Vooral bij Angelsaksische kantoren is het aantal vrouwen op het notariaat vaak veel te laag. Is het nog echt zo dat men denkt: 'Vrouwen = kinderen = parttime werken = lastig?' Iedereen weet toch dat vrouwen zorgen voor een onmisbare balans op elk denkbaar gebied? Ook voor de grotere kantoren zou dit een serieuzer aandachtspunt moeten zijn. Vrouwen

moeten niet afhankelijk worden van de kleinere provinciale kantoren, het notariaat op de grote kantoren moet ook kunnen leunen op vrouwen die hun dure studie mogelijk met betere resultaten hebben afgerond dan mannen. Wellicht heeft minister Jet Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hier nog een idee over...

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

VERHEES NOTARISSEN N.V. te Katwijk

(5 notarissen en 6 kandidaat-notarissen) zoekt voor haar sterk groeiende Frans-recht sectie, waarin onder meer één notaris en twee kandidaat-notarissen full time werkzaam zijn:

EEN KANDIDAAT-NOTARIS/JURIST

WERKZAAMHEDEN:

- civielrechtelijke en fiscaalrechtelijke begeleiding bij aan- en verkoop van Frans onroerend goed;
- afwikkelen van complexe nalatenschappen met Frans recht aspecten (in Nederland en in Frankrijk);
- ingewikkelde Frans-Nederlandse erfbelasting aspecten en estate planning;
- advisering van in Frankrijk ervende Nederlandse ANBI's;
- internationaal privaatrechtelijke aspecten (Frans-Nederlands);
- al hetgeen verder ter Franse juridische tafel komt.

MINIMAAL VEREIST:

- 5 à 10 jaar ervaring op het gebied van Nederlands familierecht, estate planning en het Nederlandse onroerend goed recht;
- een goede beheersing van de Franse taal;
- no nonsense mentaliteit.

DAARNAAST GEWENST DOCH NIET PER SE VEREIST:

- relevante ervaring met betrekking tot gemelde werkzaamheden;
- native speaker of Maître en droit français;
- zakelijke attitude.

Inlichtingen en sollicitaties

Verhees Notarissen N.V.
t.a.v. mr. C. (Kees) van der Plas

Postbus 514
2220 AM Katwijk
071-4060500 (kantoor) en
071-4080824 (privé)

Leergang Executele

NOVEX is een vereniging voor executeurs. De professionele executeurs kunnen hun kennis en kunde verder ontwikkelen door het volgen van een tweedaagse intensieve cursus: de leergang executele. De theorie en praktijk worden onder andere aan de hand van casus en stellingen behandeld.

Na het volgen van de leergang staat het lidmaatschap van NOVEX open. Leden krijgen onder meer diverse verdiepingscursussen aangeboden. Daarnaast is NOVEX als belangenbehartiger in gesprek met diverse partijen om de positie van de executeur te verbeteren.

NOVEX is een multi-disciplinaire vereniging met bestuursleden en leden uit verschillende beroepsgroepen. De beroepsgroepen werken binnen NOVEX samen om de executeur te professionaliseren.

(zie ook www.novex-executeur.nl)

Een lid van NOVEX kan zich aanmelden voor certificering door de Stichting Certificering Executeurs (SCE). De vereisten voor certificering en de gecertificeerde executeurs kunt u vinden op: www.sce-executeurs.nl.

Docenten

De heer O.A. Balkenende
De heer mr. J.D.H. van Ewijk
Mevrouw mr. P.G. Knoppers
Mevrouw prof. mr. T.J. Mellema-Kranenburg
Mevrouw mr. J. Nijenhuis-Wildervanck
De heer prof. dr. B.M.E.M. Schols
De heer prof. dr. J.P.M. Stubbé

Kosten voor de leergang: € 1.750,-

(exclusief btw, inclusief lunches, diner, overnachting, borrel en cursusmateriaal).
13 PE-punten zijn aangevraagd bij KNB, EPN en RB.

Data/tijden leergang executele:

21 november 2013 van 9.30 uur tot 20.00 uur, overnachting. 22 november 2013 van 9.00 tot 17.00 uur met een afsluitende borrel.

Locatie:

Hotel Bergse Bossen te Driebergen

Voorwaarde:

Deelnemers dienen een goede kennis van het erfrecht te hebben.

Diegenen die niet over voldoende kennis beschikken, moeten de cursusdag erfrecht / executele op 31 oktober 2013 volgen.

Aanmelding

U kunt zich aanmelden via de website van NOVEX: www.novex-executeur.nl

Voor vragen of informatie

Mevrouw mr. A. Rookmaker
info@novex-executeur.nl of 020-3882928